

PRIMORSKI DNEVNIK

Postnina plačana v gotovini
Abb. postale I grupp

Cena 500 lir

Leto XXXVIII. Št. 276 (11.404)

TRST, sredi, 15. decembra 1982

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdoba» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

VČERAJ SO GOVORILI VIDNI PREDSTAVNIKI SKORAJ VSEH POLITIČNIH STRANK

Teško gospodarsko stanje in «bolgarski primer» v ospredju razprave o zaupnici Fanfanijevi vladi

Kritična ocena komunista Tortorella, ki je med drugim omenil nerešena gospodarska vprašanja Trsta - Tudi socialist Martelli dvoumen pri napovedi, kako dolgo bo trajala sedanja vlada

(Od našega poročevalca)

RIM — S posegom namestnika tajnika PSI Martellija se je v bistvu končala razprava o zaupnici v poslanski zbornici. Na vrsti so še posegi vseh radikalnih poslancev, ki pa so oboje govorili pred prazno zbornico. Trenutno tako še ni znano, kdaj bo Fanfani odgovoril posameznim govornikom, kdaj bodo glasovale izjave in kdaj glasovanje samo. O izidu glasovanja ne more biti nobenega dvoma, saj imajo štiri stranke vladne koalicije zadostno večino v parlamentu, da se jim ni treba bati presenečenj. V vrstah stranke relativne večine, kjer je mnogo nezadovoljstev tako zaradi naraščajoče moči tajnika De Mite (pri tem moramo ugotoviti, da je De Mita od kongresa KD sem v veliki meri izbral svoj avellinsk naglas in se izgovarjal v spodobi italijanskih) kot zaradi sestave, v kateri je marsikatera skupina znotraj krščanske demokracije ostala razočarana.

Razen Zanoneja, ki je spregovoril v ponedeljek, so večer govorili najvidnejši predstavniki strank. Začel je komunist Tortorella, ki je pomenil vrsto ugovoritev znanih že iz Chiaromontejevega posega v senatu. Očitaj vladi, da v njej ni enotnosti, da so mnjena različna že o sami trajnosti: vsaka stranka a politična sila daje o življenju vlade svojo oceno. Gre za vlado, ki, po mnenju Tortorelle, ne bo kos vsaj likim problemom, ki tarejo Italijo.

zadežni z gospodarsko krizo. In prav ta stalna negotovost zaskrblja komunistično partijo, zato so tudi predlagali reformo mehanizma za sestavo vlade. Začasnost in lotizacija so samo prvi napaki te vlade, nikakor pa ne edini; kljub stalnemu sklicevanju na konkretne Fanfanijeve programe in na politično varčevanje in stabilizacijo, o katerem je govoril; pomanjkljiva je analiza krize, v kateri se nahaja italijanska država L., v katero je zabredla zaradi svoje podporniške in klientelarne politike, ki so sad dolgotrajne demokristjanske oblasti. Nič se ne baje ne zaveda krivivnosti davčne politike, ki vedno znova prizadene zgolj odvisne delavce.

Kar zadeva vprašanje cene delovne sile je trenutno v teku hudo napad delodajalcev na odvisne delavce in tudi glede tega vprašanja bo vlada morala poseči, v tem času pa brezposelnost narašča, število vpisanih v dopolnilno blagajno pa

se vedno bolj širi. V tem okviru je Tortorella omenil hudo položaj, v katerem se nahaja Trst in njegovo gospodarstvo zaradi zastojav, v izmenjavi s sosedno Jugoslavijo. V parlamentu, je dejal predstavnik KPT, leži nekaj ukrepov, o katerih še ni stekla debata in kateri še niso bili odobreni.

Tudi Tortorella je spregovoril o terorizmu in morebitnih mednarodnih povezavah. Ni bilo nikoli brezsmiselno govoriti, da so imele teroristične dejavnosti v Italiji destabilizacijski namen. Kar prilaga zadnje čase na dan glede povezave bolgarskih obveščevalnih služb z nekaterimi dogodki, do katerih je prišlo v Italiji, je izredno hudo. Zato je treba take pojave najostreje obsoditi, jih pojasniti in preprečiti. Pri tem pa se je Tortorella vprašal, kako je mogoče, da italijanska obveščevalna služba o vsem tem ni bila na tekočem ter omenil morebitne odgovornosti v vodstvu teh služb. Poleg tega so tu tudi politični odgovornosti, o katerih predsednik Fanfani ni spregovoril.

Glede mednarodne politike je Tortorella dejal, da se v vsem zahodnem svetu stopnjuje odpor proti nadaljevanju orožnevalne tekme. Celotno ameriški predstavniki dom je odredil Reaganu sredstva za izdelavo raketnega sistema MX, ki je v Italiji vladi ne pade niti na misel, da bi vsaj začasno prekinila gradnjo raketnega oporišča v Comisu.

Z vprašanjem terorizma in mednarodnih povezav je začel svoj poseg tudi demokristjanski tajnik De Mita, ki je pri tem poudaril pozitivno vlogo, ki so jo po njegovem mnenju imeli sodstvo in državni aparati. Postaja čedalje bolj jasno, da je Italija v središču mednarodnih destabilizacijskih poskusov, ki so jih demokratične sile ter trdna povezanost italijanskega ljudstva doslej uspele preprečiti. Zadnji dogodki so v nevarnost ogrožili odnose med Italijo in Bolgarijo, je dejal De Mita ter pri tem dodal, da Sofija najbrž ni konec sveta in da je treba ugovoriti, kam se pelje sled mednarodnega terorizma. Opozoril je tudi na Morove besede, ki je pred smrtjo opozarjal na dejstvo, da je Italija ena ključnih držav za mednarodno stabilnost, zlasti na območju Sredozemlja. Si zlasti pa je De Mita ponovno zavrnil sleherni možnost sodelovanja z komunisti ter dejal, da za to še ni napočil čas.

Mnogo pričakovanja je bilo za poseg namestnika tajnika PSI, Martelli je takoj citiral Fanfanija, ko

je ta rekel, da ima sedanja vlada na razpolago čas, ki ji ga bodo odmerile politične stranke, ki jo podpirajo. Martelli je izrazil pozitivno mnenje o vladnem programu, ki je nujno omejen in sicer za obdobje šestih mesecev. To nika ko ne pomeni, da bo vlada imela šest mesecev življenja. Pri tem je Martelli ostal nekoliko nejasen, kot je bil najmanj Craxi, ko je rekel, da je Fanfanijeva vlada zadnja vlada sedanje zakonodajne dobe. Čež šest mesecev bodo namreč upravnice volite, ki bodo omogočile volitev, da izrečejo prvo oceno o vladi.

Tudi Martelli je govoril o aferi v zvezi z atentatom na papeža in mednarodnih povezavah terorizma.

Omenil je, da so socialisti že v začetku leta 1981 v parlamentu govorili o mednarodnih povezavah teroristov. O tem je še pred atentatom na papeža govoril predsednik republike Pertini. Očitaj je notranjemu ministru Rogognoni in zunanjemu ministru Colombu, da nista sprejela ustreznih ukrepov. Tudi danes, ko je dovolj jasno, da gre za mednarodno zaroto, nekateri pozivajo k umerjenosti in previdnosti. Socialisti vsakakor zahtevajo pojasnitve afera ter pozivajo vlado, ki ji dajejo svojo podporno, naj podpre prizadevanja sodstva, da bi razkril krivice in morebitne odgovornosti.

IVAN FISCHER

NA VČERAJSNJI SEJI CIPE

Dokončen sklep: 2.850 milijard nam ne vrnejo

RIM — Sedaj je sklep tudi dokončen in uraden: vlada letos ne bo povrnila drugega obroka 2.850 milijard lir «davčnega grabeža», oziroma previsokih davkov, ki jih je krivično vnoviča zgolj zaradi inflacije. Tako je odločil večeraj medministerijski odbor za gospodarsko načrtovanje, ki je upošteval podatke državnega statističnega zavoda ISTAT, da bosta letos tako inflacija kot povprečna rast plač presegli 16 odstotkov in da rast produktivnosti dela ne bo tolikšna, da bi njena polovica krila razliko med obema.

Nič ni pomagalo, da so sindikati odločno in utemeljeno oporekali verodostojnosti podatkov ISTAT. Na sobotnem sestanku s pristojnimi ministri so dosegli le obljubo, da bodo teh 2.850 milijard uporabili za davčne razbremenitve, ki naj bi jih dosegli v prihodnjem letu z reformo davčnih kolnikov. Torej kot po navadi: najprej gotove žrtve, nato (morebitno) olajšave. Danes se bodo vselkogar začela zadevna pogajanja med sindikati in finančnim ministrom Fortejem.

NA VČERAJSNJI SEJI DEŽELNEGA SVETA F-JK

Kljub nasprotovanju Slovencev začetek razprave o rezervatih

Zahteva slovenskih organizacij, da bi v deželnem svetu odložili razpravo o zakonskem osnutku o deželnih posejih na področju naravnih parkov in rezervatov, ki jo je predvideval dnevi red večerajšnjega zasedanja skupščine, ni bila sprejeta. Slovenske organizacije so, kot znano, to odločitev zahtevale, da bi se predstavniki deželne uprave najprej posvetovali s predstavniki slovenskih organizacij, ki edine lahko prispevajo k pravi: rešitvi zaščite teritorija, in šele nato v deželnem svetu predstavili omejen zakonski osnutek.

Formalno zahtevo o odložitvi razprave o omejenem zakonskem osnutku je na večerajšnji deželni seji postavil predsednik Slovenske skupnosti Sloka; klub podpori svetovalec KPI, PSI, PDUP, DP in Furlanskega gibanja je bil njegov predlog zavrnjen: predstavniki KD, LpT, PLI in neofašistične stranke so

namreč razpolagali z visjimi številom glasov, tako da se je razprava o tem zakonskem osnutku, ki bo gotovo negativno vplivala na družbenogospodarski teretni razvoj naše skupnosti, lahko začela. Nadaljevala in zaključila se bo danes, ob koncu da bo deželni svet, po vsej verjetnosti, ta zakonski osnutek z večino glasov tudi sprejel.

V popoldanskih urah pa je bilo to vprašanje glavna tema razprave na sestanku med predstavniki Kmečke zveze in slovenskih organizacij ter pristojnim odborom Colomijem in člani odbora vne deželne komisije. Predstavniki slovenskih organizacij so predvsem poudarili, da je treba v okviru tega zakonskega osnutka predvsem predvideti posege za družbenogospodarski razvoj kraškega teritorija in prebivalstva, ki na njem živi. Podrobnejše poročilo o obeh dogodkih objavljamo na drugi strani.

PREMIKI ZEMLJE V DVEH GOSTO NASELJENIH MESTNIH OKRAJIH

Zemeljski usad velikega obsega v Anconi povzročil hudo razdejanje in veliko škodo

Več tisoč meščanov brez strehe - Evakuirali so tudi dve bolnišnici in dom za ostarele - Hude poškodbe na cestah in železnici

ANCONA — Več kot 150 poškodovanih in izpraznjenih hiš, 3.500 oseb brez strehe in milijardna škoda: to je posledica zemeljskega usada, ki je povzročil v Anconi pravo razdejanje.

Premiki zemlje so se začeli v ponedeljek ob 23.45. Tedaj so namreč nekateri prestrašeni prebivalci iz višjih predelov Ancone telefonsko obvestili gasilce, da njihove hiše sumljivo štrpajo in pokajo. Gasilci so prihitali in takoj ugotovili vzrok požarov: tla so se začela lomiti, stene se so razkrmile, hiše pa drsele proti dolini, ker se je sprožil zemeljski usad izrednih razmerij. V širini kakih dveh km in dolžini treh km je zajel dva anconška okraja, Posatore in Villo Barducci.

Stanje je postalo tem bolj dramatično, ker stoji prav na tem področju tudi kompleks bolnišnic, za večiče za ostarele in druge javne stavbe.

Reševalna akcija je stekla v nekaj minutah in zahvaljujoč se dejstvu, da je bilo premikanje usada proti jadranski obali razmeroma počasno, je bilo mogoče opraviti vsjo operacijo brez ene same smrtne

Premikanje zemlje ni rušilo le stavb ampak tudi ceste in železniške proge. Te so ponekod uničene do take mere, da jih trenutno niti ne morejo popraviti, zlasti, ker se premikanje usada še vedno ni ustavilo. Na sliki: poškodovano cestišče in železnica, ki vodita iz mesta ob jadranski obali (Telefoto AP)

Minister za civilno zaščito Fortuna, ki je zjutraj obiskal Ancono, da bi v imenu vlade koordiniral akcijo za pomoč mestu, je videl žalostno sliko. Usad je spustil proti dolini z grča Fornetto in zidaj grozi, da bo zajel še širše področje, saj se drsenje zemlje še vedno ni ustavilo. Če se bo še na prejšnjem področju, bo treba izprazniti še nadaljnjih 150 stavb in tako bo brez strehe še nekaj tisoč Ancončanov.

Katastrofa pa je prinesla še no ve neveselosti. Usad je namreč prekinil v mestu vodovod plin, elektriko, 19.000 družin je ostalo brez telefonske medmestne povezave, zrušenih je je tudi 10 km električnega daljnovođa. Najhuje je ljudi prizadelo pomarjanje plina in zato v tem hladnem vremenu krepko prezebojo, pa tudi z vodo so težave. Dovažajo jo s cisternam, toda tudi mnoge ceste so tako uničene, da je dovoz težaven.

Usad je namreč prizadel tudi prometne zveze. V usadišču so ponekod kar do pet metrov visoke nabreklih drugod pa dva, tri metre globoke razpoke. Zato so zaprti tudi več cest, del avtoceste in železniško progo. Vlaki, ki prihajajo iz Ancone, imajo v Milanu tudi do deset ur zamude.

Toda napredovanje drseče zemlje ogroža v zadnjih urah tudi medicinske

Zemeljski usad v Anconi je pogoltno na cesto na tisoče prebivalcev, ki so ostali brez strehe. Mnogi so rešili iz ruševin le to, kar so uspeli odnesti s seboj. Na sliki vidimo družino, ki je vse svoje rešeno imetje povežala v culo, poleg tega pa jim je ostal tudi pišček (Telefoto AP)

POTRES V JEMENU: 1082 MRTVIH

SANAA — Po zadnjih podatkih, ki verjetno še niso dokončni, je potres, ki je v ponedeljek prizadel Severni Jemen terjal 1982 slovenskih življenj, 1140 pa je bilo ranjenecov. Potres je prizadel obširno območje in povzročil veliko materialno škodo v 142 mestih v pokrajini Dhama, kakih 100 kilometrov južno od glavnega mesta Sanaa. V Severni Jemen so že prispele številne reševalne skupine tudi iz drugih držav, predvsem iz Saudske Arabije in iz Južnega Jemena.

ITALIJANSKI NOTRANJEPOLITIČNI ZAPLETI

Vpletenost Bolgarije še vedno buri duhove

Anticipirali so sejo pristojnega parlamentarnega odbora V petek bo Celenk v Sofiji poudaril svojo nedolžnost

RIM — Včeraj so povsem nepričakovano anticipirali na današnji dan sejo parlamentarnega odbora za informacije in varnost, ki bo pravilaj o «zadevi Bolgarija». Prvo vlogo je bila seja napovedana za 21. december. Sedanje sklicanje skuša bržkone utišati polemiko, ki je izbruhnila med političnimi silami ob spoznanju, da so jim toleko časa prikriivali bolgarsko vpletenost. Po vsem sodeč pa ne bo današnja seja bistveno spremenila položaja. Načelniki SISDE prefekt De Francesco, SISMI general Luware in CESIS prefekt Sparano bodo obnovili, kar je navezadnje vsem znano. Ministra Rogogni in Lagorija nista še najavljena, lahko pa bi povedala marsikaj zanimivega.

Vsekakor med politiki dobesedno vre. Kljub demantjem postaja vedno bolj jasno, da je marsikateri član bivše Spadolinijeve vlade vedel za «bolgarsko sled». Farnesina je večeraj odločno zanikala da bi ji bilo kaj znanega pred 11. novembrom, ko je rimski preiskovalni sodnik Martella zaprosil zunanje ministrstvo o diplomatskem statusu treh bolgarskih državljanov vpletenih v preiskavo o atentatu na papeža. Podobno je ukrepal večeraj Spadolini.

Tajnik PMSI Craxi je večeraj skušal nekoliko omiliti vso zadevo, češ da so vso zadevo prikrivali politikom zaradi preiskovalne tajnosti. Kaj pa v bistvu misli, so večeraj povedali drugi predstavniki PSI. Član vodstva stranke senator Silvano Signorij je odločno zahteval, da je treba vsej zadevi priti do dna. Po njegovih besedah pa je neizpodbitno, da različne poti vodijo v Bolgarijo in bržkone še dalje do pomembnejše države. Namig na Sovjetsko zvezo ni bil niti prikrit, saj je Signorij spregovoril tudi o bivšem načelniku bolgarske tajnoobveščevalne službe Sverdlevu, ki je po begu na Zahod spregovoril o podrejenosti bolgarskega KDS sovjetskemu KGB. Signorij je tudi očitaj, da so ministri dvakrat utišali svojega predsednika republike, ko je spregovoril o tujih centralah italijanskega terorizma. Šele Agca, Scricciolo in Savasta so dokazali, da se ni Pertini motil.

Na področju same preiskave pa večeraj ni bilo bistvenih novosti. Iz Sofije pa je prišla presenetljiva vest, da je Bekir Celenk zanikal vse obtožbe italijanskih sodnikov in da bo v petek skupaj z Zenoletom Antonova, Aivasovom in Kolesovom sodeloval na tiskovni konferenci, ki ji bo načeloval glavni direktor bolgarske agencija «BTA» Bojan Trajkov Celenka niso torej priprli, le preprečili so, da bi padel v roke turškemu agentom. Dokler ostaja v Bolgariji bo navezadnje govoril, kar si želi njegovi gostitelji.

RIM — Misovci so odkrili sodelovanje pri pred-udnici zastopstva italijanskega parlamenta ki bo odprtovala jutri v Argentino, da odpravi prihod parlamentarne dele

Kreisky bo sprejel koroške Slovence

DUNAJ — Avstrijski kancler Bruno Kreisky je v razgovoru s tujimi novinarji potrdil, da bo januarja sprejel delegacijo obeh o srednjih organizacij koroških Slovencev.

PO ZAUPNEM SESTANKU S SKUPINO SENATORJEV

Reagan razglasil kompromis s kongresom glede raket MX

WASHINGTON — Predsednik ZDA Ronald Reagan je sklical sinoči na hitro tiskovno konferenco, v kateri je izjavil, da je dosegel z ameriškim kongresom kompromis o izdelavi in namestitvi novih medcelinskih jedrskih raket «MX». Po tem kompromisu, naj bi kongres odobril milijardo dolarjev za prvo fazo izgradnje pod pojgom, da Reagan predloži nov načrt za umestitev raket z možnimi variantami, ki naj bi ostale na izbiri parlamentarcev. Dogovor naj bi bil plod dogovora med predsednikom in skupino senatorjev, tako republikancev, kot demokratov, ki sicer pripadajo opoziciji.

Vest, ki jo je Reagan razglasil z običajno teatralnostjo, obkrožen s samimi republikanskimi senatorji, je vzbudila seveda veliko zanimanje, obenem pa nemalo dvomov in pomislekov. Predsednik senatne komisije za vojstvo Tower je dodal, da naj bi kongres potrdil naložbo 988 milijonov dolarjev, a da bo zaustavil izplačilo, dokler ne bo Reagan predložil nov načrt, bržkone drugačen od prvotnega «gostega izstrelitve», z ustreznimi informacijami o alternativnih možnostih.

Dvomi se upravičeno porajajo, upoštevač da je številnejša skupščina ameriškega kongresa, predstavniški dom, šele pred kratkim zavrnila z veliko večino, ki kateri so prispevali tudi številni republikanci. Reaganov načrt o raketah «MX», navzile njegovim vztrajnim pritiskom in prigovarjanjem. Tudi po večerajšnji Reaganovi izjavi je predsednik tega doma, demokrat Thomas O'Neill prek svoga glasnika izjavil, da nič ne ve o kakšnem kompromisu. Še več, poudaril je, da bi bili poslanci morda pripravljene kvedjemu na dodatek sredstev za nadaljevanje študij o raketah «MX», nikakor pa ne za njeno izdelavo in namestitve, kar bi preseglo možnost razumnega kompromisa.

Po drugi strani je pa tudi težko verjeti, da bi se Reagan tolikanj zaletel in da bi govoril tja v en dan. Imen demokratskih senatorjev, ki naj bi sodelovali pri sestanku, s katerega naj bi izšel kompromis, seveda niso razkrili. Znana pa je moč ameriškega vojnoindustrijskega kompleksa, pred katero je svaril celo bivši predsednik gen. Eisenhower, ki lahko «spreobrne» marsikatero parlamentarca. Vsekakor se je obzornje za «MX» ponovno odprlo.

PO DVODNEVNI RAZPRAVI O PREKINITVI VOJAŠKEGA STANJA NA POLJSKEM

V soboto glasovanje o normalizaciji

VARSAVA — Poljski sejm je večeraj zaključil prvo zasedanje, posvečeno bližnji prekinitvi vojaškega stanja. Tokrat so poslanci poslušali obrazložitvi obeh zakonskih načrtov, ki uokvirjata postopek za normalizacijo razmer in urejata bistvene pravne vidike za obdobje, ki bo sledilo prekinitvi, ne pa tudi dokončni in popolni odpravi vojaškega stanja, ki že dobro leto velja na Poljskem. Po večerajšnji razpravi sta zakonska predloga romala v roke parlamentarnih komisij za pravosodje, notranje zadeve in zakonodajo, ki ju bodo dokončno oblikovale in ju na zasedanju, napovedanem za 18. december, predložile parlamentu v odobritev.

Poljski predstavnik na madridski konferenci o varnosti in sodelovanju v Evropi, Jozef Wleciarz, je zasikarjem na večerajšnji tiskovni konferenci razložil predlagane ukrepe za politično normalizacijo v državi. Kot ključne je navedel osvoboditve velike večine internirancev, ponovno vzpostavitev pravic in svoboščin, ki so bile v veljavi pred uvedbo izrednega stanja, demilitarizacijo tovarn in podjetij ter ponovno obuditev dejavnosti ukinjenih združenj, med katere pa ne spada sindikat Solidarnost, ki je bil razpuščen. Po Wleciarjevi besedah so odločitve poljskih oblasti omogočile dokajšnjo normalizacijo političnih razmer, uspešna zajetje gospodarskega razvoja — v zadnjih mesecih je proizvodnja

dosegla 9-odstotni porast — ter nenazadnje občutno izboljšanje odnosov med cerkvijo in državo. Poljska bo trdno vztrajala na poti socialistične prenovitve in skrbela, da se ne bi ponovile zgrešene politične izbire preteklih let. Poljska vlada je večeraj oznanila ukinitve vseh oblik kulturnega in znanstvenega sodelovanja s ameriško informacijsko agencijo USICA, h kateri spada tudi radio Glas Amerike, ter z vsemi drugimi vladnimi agencijami, ki izvajajo protipoljsko dejavnost. Zelo ostro je reagirala tudi na uradno sporočilo ministrskega sveta NATO, ki da zaradi vmešavanja v poljske zadeve krši zaključno listino helsinške konference.

Včeraj izročili nagrade AVNOJ

BEOGRAD — Na slovenski seji odbora za nagrado AVNOJ so v palači federacije izročili letošnjim dobitnikom to največje priznanje za ustvarjalnost in delo posebnega pomena za razvoj SFRJ. Iz Slovenije so to visoko družbeno priznanje dobili Dragotin Cvetko, Edvard Ravnikar, Andrej Zupančič in tovarna avtomobilov in motorjev TAM Maribor. Nagradjenecem je priznanja izročil predsednik skupščine SFRJ Raif Dizdarevič, slovenski gosti so se med drugimi ugodnimi gosti udeležili tudi Cvjetan Mijatović, Lazar Koliševski, Miha Ribičić in Milka Planinc. (dd)

NA VČERAŠNJI REDNI SEJI DEŽELNEGA SVETA

Predhodnega posvetovanja s slovenskimi ustanovami ni bilo razprava o kraških rezervatih pa se je kljub temu začela

Predlog svetovalca Štokerja odložitvi je deželni svet z večino glasov zavrnil - Podprli so ga predstavniki KPL, PSI, PDUP, DP, Fg in seveda SSK, proti pa so glasovali KD, LpT, PLI in misovec - Razprava se bo zaključila danes

Kljub temu da se deželni odbor sploh ni posvetoval s slovenskimi organizacijami, ki delujejo na Krasu, v zvezi z zakonskim osnutkom št. 326/A o deželnih posejih na področju naravnih parkov in rezervatov, ki bodo brez vsakega dvoma negativno vplivali na družbenogospodarski ter etnični razvoj naše narodne skupnosti, se je včeraj dopoldne v deželnem svetu začela razprava o omenjenem zakonskem osnutku; zaključila se bo danes, po vsej verjetnosti na popolnanskem zasedanju skupščine; v splošno razpravo mora poseči še pet svetovalcev, nakar bosta spregovorila poročevalci Angeli (KD) in pristojni odbornik Coloni (KD); sledila bo razprava o posameznih členih in o amandmajih, ki so bili k njim predloženi. Glasovalnim izjavam bo sledilo glasovanje, s katerim bo skupščina omenjeni zakonski osnutek po vsej verjetnosti tudi odobrila.

Zaman je bila torej zahteva slovenskih organizacij, ki so v ponedeljek odposlale brožurko predsedniku deželnega odbora Comelliju, v kateri so ga prosile za posredovanje za odložitev razprave o tem zakonskem osnutku in ga istočasno pozvale, naj pred začetkom le-te omogoči posvetovanje s predstavniki slovenskih organizacij, ki edine lahko prispevajo k pravilni rešitvi in ravnanju zaščite kraškega teritorija.

Formalno zahteva po odložitvi razprave je na včerajšnji seji deželnega sveta, katere so se udeležili tudi številni predstavniki slovenskih organizacij, postavil predstavnik SSK Štokerja. Utemeljil jo je predvsem z dejstvom, da številne organizacije, predvsem Kmečka zveza, ki delujejo na tem teritoriju, niso bile sploh vprašane za mnenje o vsebini zakonskega osnutka, v zvezi s katerim je podčrtal nujnost, da ga je treba poglobiti. Vsekarer je pravičnega, da je SSK glasovala proti deželnemu uradniščnemu načrtu (PUR), tako da se sedaj ne boji glasovati tudi proti temu zakonskemu osnutku.

Razlogi, ki jih je Štoker navedel kot utemeljitve zahteve po odložitvi razprave so bili po mnenju poročevalca Angelija neutemeljeni; dejal je, da se je dežela posvetovala s številnimi organizacijami, ustanovami, občinami, KGS in s vsemi tistimi, s katerimi se ji je zdelo potrebno. Tu di odbornik Coloni je bil proti odložitvi; če zakona ne izglasujemo sedaj — je dejal — go moramo odložiti na prihodnje leto, kar pomeni izgubo predvidenega finančnega nakazila. Če bo zakonski osnutek odobren, je še dejal pristojni odbornik, bomo imeli na razpolago za te namene eno milijardo in sedemsto milijonov lir. Ob vsem tem je še dodal, da je bila začetna vsebina tega osnutka, močno spremenjena in izboljšana.

Štoker predloži odložitvi pa je podprl svetovalec Iskra (KPI); potem ko je poudaril, da je vsebina sedanjega zakonskega osnutka močno spremenjena v primerjavi z omenjenimi, ki jo je predložil deželni odbor, je v odgovor na Colonijeve trditve dejal, da je lahko reš, da je zakonski osnutek v sedanjih oblikah izboljšanje, treba je pač vprašanje po

globoti. Vsekarer ko je skupščino seznanil z velikim nezadovoljstvom slovenskih kmetov, prebivalcev Krasa in organizacij, ki jih zastopajo, glede vseh tistih ukrepov, ki se v zadnjem času sprejemajo za ta teritorij. Te probleme bi bilo treba podrobno proučiti — je dejal in pristavil — da se mu zato zdi povsem nepravična zahteva po odložitvi razprave. Vsekarer pa je ponovno poudaril, da je treba enkrat za vselej povedati, kaj se namerava storiti s tem teritorijem.

Štokov predlog o odložitvi je bil nato postavljen na glasovanje in z večino glasov (21 proti 13, dva svetovalca sta se vzdržala) zavrnjen. Podprli so ga svetovalci KPI, PSI, PDUP, DP, Furlanskega gibanja in seveda SSK; proti je glasovala KD skupno z LpT, liberalci in enim misovcem, medtem ko se je drugi predstavnik neofašistične stranke vzdržal skupno s socialdemokratskim predsednikom pristojne deželne komisije, ki je na osnovi predloga deželnega odbora pripravila sedanjo vsebino zakonskega osnutka.

Po tem prvem delu, kateremu so prisotni predstavniki slovenskih organizacij sledili z veliko pozornostjo, saj je šlo za vprašanje, ki bo v prihodnje odločilno pogojevalo prihodnost teritorija, na katerem živijo in delujejo, se je v skupščini začela razprava, za katero se je prijavilo deset svetovalcev. Na včerajšnji seji so govorili Bologna (neodvisen), Štoka (SSK), Cavallo (DP), Barazzutti (PDUP) in Pella (LpT); na današnji seji pa bodo še misovec Casula, Puppin (Furlanskega gibanje), Dal Mas (PSDD), Magrini (KPI) in Carpenedo (KD).

Potem ko je Bologna napovedal, da se bo po vsej verjetnosti pri končnem glasovanju vzdržal, je Štoka v svojem posebnem predvsem obžaloval, da ni bil sprejet predlog o odložitvi; problem bi bilo treba podrobneje poglobiti, kar bi navsezadnje koristilo tudi deželnemu odboru. Ponovno je poudaril, da je odložitvi zahteval, ker se deželna uprava ni posvetovala s slovenskimi organizacijami iz tržaške, gorjske in videmske pokrajine, kar bi morala storiti, predvsem pa da se ni posvetovala s tako predstavniki organizacij kot je Kmečka zveza; izrazil je mnenje, da je s tem v zvezi šlo za pozabljenost. Poudaril je, da je Kras treba zaščiti, tudi, toda ne s takimi posegi, ki bi škodovali njegovemu prebivalstvu, zakonski osnutek v razpravi ni bil

SINOČI V SLOVENSKEM KLUBU Resnično zanimiv pogovor o delu Matjaža Kmecla «Mutasti bratje»

Uvodne besede so podal avtor dela, ravnatelj SSG Miroslav Košuta, režiser Jože Babič in igralec Anton Petje

Sinoči je bil v Slovenskem klubu večer posvečen igri Matjaža Kmecla «Mutasti bratje», ki jo je uprizorilo Slovensko stalno gledališče. Veliko število ljudi, ki se je udeležilo včerajšnjega večera, je bil ponavljajoča zanimanja, ki vlada pri nas za slovensko noviteto. Nič čudnega, saj gre za delo, ki govori o zamejski problematiki, točneje o usodi koroskih Slovencev, hkrati pa zraste v predstavo o obče človeški misli. Sinoči je bil v Slovenskem klubu večer posvečen igri Matjaža Kmecla «Mutasti bratje», ki jo je uprizorilo Slovensko stalno gledališče. Veliko število ljudi, ki se je udeležilo včerajšnjega večera, je bilo ponavljajoča zanimanja, ki vlada pri nas za slovensko noviteto. Nič čudnega, saj gre za delo, ki govori o zamejski problematiki, točneje o usodi koroskih Slovencev, hkrati pa zraste v predstavo o obče človeški misli. Sinoči je bil v Slovenskem klubu večer posvečen igri Matjaža Kmecla «Mutasti bratje», ki jo je uprizorilo Slovensko stalno gledališče. Veliko število ljudi, ki se je udeležilo včerajšnjega večera, je bilo ponavljajoča zanimanja, ki vlada pri nas za slovensko noviteto. Nič čudnega, saj gre za delo, ki govori o zamejski problematiki, točneje o usodi koroskih Slovencev, hkrati pa zraste v predstavo o obče človeški misli.

O predstavi so včeraj spregovorili avtor teksta Matjaž Kmecl, ravnatelj SSG Miroslav Košuta, režiser predstave Jože Babič in igralec Anton Petje. Košuta je poudaril, da je predstava izjemno dober v našem gledališču in nato obratno, kako je prišlo do sodelovanja med gledališčem in avtorjem. Režiser Jože Babič je spregovoril o postavitvi dela, o težavah, s katerimi so se srečevali on in igralci in poudaril, da gre za predstavo, ki prebija meje meščanske dramaturgije. Pri tem raste v konflikte in jih pušča nerazrešene, kar na svojstven način odpira pot razmišljanju. O igralskih izkušnjah in o svojem odnosu do dela je spregovoril Anton Petje in brez dvoma odkril marsikatero zanimivo razmerje v samem delu. Uvodnim besedam je sledila sirična debata, ki je odkrila tudi različne poglede na delo «Mutasti bratje», a je žal, zaradi prostorske stiske, ne moremo posredovati bralcem.

Prihodnje leto in sicer 9. marca bodo v Trstu proslavili 100-letnico rojstva Umberta Sabe. Gre brez

12. januarja 1983 pismeni izpit za habilitacijo vrtnarice

Otroške vrtnarice, ki so se prijavile na natečaj za pridobitev habilitacije za poučevanje v državnih otroških vrtcih bodo polagale pismeni del izpita dne 12. januarja 1983. Pismeno nalogo bodo pisale na italijanskem klasičnem liceju Petrarca (Ul. Rossetti 74). Začetek izpita ob 8. uri. Kandidatkinje morajo prinesiti s sabo veljaven osebni dokument s sliko.

voril o postavitvi dela, o težavah, s katerimi so se srečevali on in igralci in poudaril, da gre za predstavo, ki prebija meje meščanske dramaturgije. Pri tem raste v konflikte in jih pušča nerazrešene, kar na svojstven način odpira pot razmišljanju. O igralskih izkušnjah in o svojem odnosu do dela je spregovoril Anton Petje in brez dvoma odkril marsikatero zanimivo razmerje v samem delu. Uvodnim besedam je sledila sirična debata, ki je odkrila tudi različne poglede na delo «Mutasti bratje», a je žal, zaradi prostorske stiske, ne moremo posredovati bralcem.

Z DEŽELNEGA POSVETA CEIL-CISL-UIL IN SINDIKATOV UPOKOJENCEV

Težave ostarelih in upokojujencev so stvar vseh sindikalnih sil

Posog deželnega odbornika Renzullija - Živahna razprava razgalila številne probleme in nakazala pot za ustrezne rešitve

Včerajšnji posvet o ostarelih in njihovi aktivni vlogi v družbi, ki so ga priredili deželna zveza CG IL - CISL - UIL in sindikati upokojujencev, je v prvi vrsti zadostil potrebi, da se težave starih ljudi in upokojujencev bolj podrobno opredelijo znotraj celotnega sindikalnega gibanja. Problem niso novi. Okvirno poročilo, ki ga je podal tajnik Enotnega deželnega sindikalnega centra Turello, jih je za tako združilo in analiziralo, da ga lahko smatramo za nekako platformo potreb ostarelih. Sedanja gospodarska krilago za pesti vse, je ugotovil Turello, podčrtati pa je treba, da v prvi vrsti prav upokojujence in stare ljudi. Da prepričemo emarginirane ostarelih (v tržaški pokrajini je ena tretjina prebivalstva stara nad 65 let) je treba poseči predvsem na treh področjih: gospodarskem, družbenem in zdravstvenem. To pomeni, da vlada mora izvesti reformo pokojnin, da je treba uresničiti zdravstveno reformo, še posebej pa pomena pa so posegi na socialnem

Razna obvestila

Sekcija Zveze borcev ANPI in vaški aktivisti OF priredijo v soboto, 18. 12., ob 19. uri v Ljudskem domu v Križu praznični včerajšnjemu. Sodelujeta možki pevski zbor Vesna in harmonikarski ansambel Glasbene matice s Proseka - Kontovela. SD Breg obvešča, da so rezervna za silvestrovanje, ki bo v gledališču France Prešeren na razpolago pri blagajni gledališča od jutri dalje od 20. do 21. ure. 228490. Miadinski krožek «F. Prešeren» iz Boljuna vabi na ples, ki bo v nedeljo, 19. decembra, ob 20.30 v Kulturnem domu «F. Prešeren» v Boljuncu.

15-letniki občine Dolina priredijo družbeni večer v gostilni «Pri Studencu», dne 18. decembra 1982. Kdor se misli večera udeležiti, naj se ja viči 18. 12. 1982. na tel. številko 228-409 ali 228-586 od 19. do 20. ure.

Spacalova scena za «Triptih» ki ga je uglasil A. Illersberg

Drvi bo v gledališču Verdi premiera «Triptiha», to je poeme Morelloja Torrespinija, ki jo je uglasil Antonio Illersberg. Delo bo dirigiral Daniele Zanetovich, režiser pa je Luisa Crismani. Naj zapišemo, da je scena in kostume za glasbeno posveto pripravil znani slovenski slikar Spacal. Na zgornji sliki vidimo prizor iz glasbene poeme in nekatere Spacalove scene, ki dajejo celo svojevrsno atmosfero

Pobuda za odpravo strelišča na Opčinah

Ob letošnji počastitvi spomina Pinka Tomažiča, Viktorja Boksa, Ivana Ivančiča, Simona Kosa in Ivana Vadnala želimo podpisane ustanove, ki nosimo ime Pinka Tomažiča in tovarišev, obrazložiti in sprožiti pobudo za odpravo strelišča. Spriču izjemnosti pobude vabimo vse, ki so jim pri srcu spomin na ustreljene in vrednote svobode, miru in človeškega dostojanstva, ki so zanje padli, da se srečanja zanesljivo udeležijo. Srečanje bo v Prosvetnem domu na Opčinah v nedeljo, 19. dec. takoj po slovesni proslavi na openskem strelišču ob 15. uri. SKD Tabor bo ob tej priložnosti ponovilo lepiljenko «P. Tomažič in tovariši». Spisal in režiral Drago Gorup.

Knjžnica Pinko Tomažič in tovariši Krožek za politične in socialne vede Pinko Tomažič Osnovna šola Pinko Tomažič v Trebčah TPPZ Pinko Tomažič

● V okviru «glasbenih srečanj» bo jutri, 16. 12., ob 18.30 v baziliki sv. Silvestra koncert Dva Vatta - Bortolin (flavta in klavir). Izvajal bo skladbe Mozarta, Bacha, Donizettija, Faureja in Poulenca.

S SINOČNJE PREDSTAVITVE V KULTURNEM DOMU

Revija «Razprave in gradivo»: pomembna obogatitev za našo narodnostno skupnost

Publikacijo so predstavili Milan Pahor v imenu NŠK, ravnatelj SLORI Darko Bratina ter predsednik sveta in ravnatelj Inštituta za narodnostna vprašanja Rudi Čačinovič in Silvo Devetak

V mali dvorani Kulturnega doma v Trstu so včeraj predstavili javnosti petnajsto številko revije «Razprave in gradivo», ki jo izdaja Inštitut za narodnostna vprašanja v Ljubljani. Ta številka publikacije je v celoti posvečena aktualnim problemom Slovencev v Italiji in obsega vrsto razprav o raznih aspektih narodnostnega življenja naše narodnostne skupnosti ter dragoceno gradivo, ki bo služilo za nadaljnje poglobljanje te problematike. Posebej pa je treba poudariti, da je publikacija sad tesnega in plodnega sodelovanja med Inštitutom za narodnostna vprašanja in Ljubljani in Slovenskim raziskovalnim inštitutom iz Trsta. Pri pobudi so sodelovali tudi drugi slovenski in italijanski raziskovalci s podporo manjšinskega vprašanja. To sodelovanje med raziskovalni-

ma institucijama se je odražalo tudi v sami priveditvi včerajšnjega srečanja, pri katerem je sodelovala tudi Narodna in študijska knjižnica v Trstu. Prav njen predstavnik Milan Pahor je srečanje odprl s pozdravom številnim udeležencem, med katerimi so bili poleg številnih predstavnikov vseh treh ustanov in nekaterih sodelavcev za to posebno številko revije, tudi številni predstavniki političnih, gospodarskih in kulturnih ustanov in organizacij tako iz zamejstva kot iz matične domovine. Med njimi naj omenimo generalnega konzula SFRJ Draga Mirošiča, predsednika komisije za manjšinska vprašanja pri SZDL Slovenije Danila Turka, predsednika SKGZ Borisa Raceta, senatorko Jelko Gerbec, Marijo Vilfan, Branka Babiča, Črta Kolencina in druge. V manjšem številu so se vablu od-

zvali tudi predstavniki nekaterih italijanskih raziskovalnih ustanov. Po uvodnih besedah Milana Pahorja, je o pomenu publikacije spregovoril predsednik sveta Inštituta za narodnostna vprašanja v Ljubljani Rudi Čačinovič, ki je že samo srečanje označil kot dokaz, da narodnostna in drugi strani meje niso in ne smejo biti ovira dobremu sodelovanju med sosednimi državami in narodnostmi, temveč so lahko in morajo biti mostovi prijateljstva in boljše medsebojne razumevanje. Srečanje in predvsem objava raziskav sta pomembna posebno zaradi različnih ukrepov v zaščito jugoslovenske valute in zunanje likvidnosti Jugoslavije napovedujejo nekateri stagnacije obmejnega sodelovanja. Nekateri ukrepi so sicer trenutno ostro zasedali v praksi, zgrajeno in ustaljeno na podlagi različnih meddržavnih sporazumov, toda sedanji napori zasledujejo vzpostavitev redne in ustajane prakse ob meji, četudi ob istočasni postritvi posledice vseh zlorab. «Nič ne sme in ne more prekiniti že utrjene poti razumevanja in sodelovanja, je nadaljeval govornik, res pa je, da v prihodnje ni več mogoče, da bi ta razvoj uspešno gradili razvijali z miselnostjo preteklosti in z zastaralo gospodarsko in trgovsko pragmatiko. Pospešiti in uresničiti moramo predvsem višjo raven gospodarskega sodelovanja, kot je predvidevajo osimski sporazumi.»

Glede pobude, ki jo predstavlja publikacija revije, je nato še dejal, da bo sodelovanje slovenskih znanstvenikov iz zamejstva in matične domovine, združeno s sodelovanjem italijanskih znanstvenikov, lahko zgradilo trdne mostove prek meja in omogočilo nujno izmenjavo mnenj in ugotovitev. Bo pa tudi objektivni kažipot za izvrševanje konkretnih nalog na vseh področjih sožitja.

Podobne misli o koristnosti pobude je izrazil tudi ravnatelj Slovenskega raziskovalnega inštituta v Trstu dr. Darko Bratina, ki je posebej poudaril pomen sodelovanja med omenjenimi institucijami ter dejal, da se pozornost do slovenskega vprašanja v Italiji v zadnjem času pozitivno razvija. Prav zato je potrebno, da na bolj ustaljen način spoznavamo sami sebe, naše razvojne možnosti in perspektive ter da obenem nudimo tudi večinskemu narodu prilžnost za boljše spoznavanje naše stvarnosti. Med drugim se je spomnil pomembne vloge, ki jo je pri vsem tem imel pokojni dr. Karel Škovič.

Podrobneje je o publikaciji spregovoril ravnatelj Inštituta za narodnostna vprašanja Silvo Devetak. Najprej je orisal področja dela Inštituta, med katero spada tudi raziskovalno delo, ki zadeva položaj manjšin narodov Jugoslavije v sosednih državah in še posebej slovenskih manjšin v Italiji, Avstriji in na Madžarskem. Tudi Devetak je poudaril pomembnost znanstvenega dela, ki ga predstavlja ta posebna številka revije in se pri tem pomenljivo zahvalil vsem, ki so prispevali svoje razprave. Po vrsti se je zahvalil predsedniku Inštituta Čačinoviču, Borisu Racetu, Dragu Stoki, Viljemu Černu, Alessandru Pizzorossi, Ernestu Petriču, Ivanu Bratini, Miranu Komacu, Darju Cupinu, Nadi Vilhar, Alešu Lokarju, Lucianu Vugi, Samu Pahorju, Albinu Nečak - Lük, Pavlu Stranju, Suzani Pertot - Legiša, Filbertu Benedettiču, Saši Zabajku, Peterju Beltramu, Dušanu Jakominu, Sonji Novak - Lukanović, Veri Klopčič, Riccardu Rutarju, Ferruciu Clavari, Paolu Petriciju in Miranu Komacu, ki je zbral gradivo.

Predstavitvi je sledila razprava, ki je potrdila vsestransko koristnost in pomen publikacije. Za izdajo knjige so med drugim izrekli priznanje - zahvalo predsednik SKGZ Race, deželni svetovalec Štoka ter predstavnik SZDL Türk.

PRVE UGOTOVITVE POPISA KMETIJSTVA

Tržaška občina: manj obdelanih površin

V občini se bavi s kmetijstvom le en odstotek prebivalstva

Konec preteklega meseca se je zaključil popis kmetijstva v naši pokrajini. Odtlej skušajo izvedenci statističnih služb izluščiti iz odgovorov posameznih kmetovalcev, kakšno je dejansko stanje kmetijskih dejavnosti pri nas; za podrobno in celovito analizo podatkov bo gotovo potrebno še kar precej časa, kljub temu pa je že sedaj mogoče izluščiti iz obsežnega gradiva nekaj okvirnih ugotovitev. Tako je na primer popis pokazal, da je obdelane le deset odstotkov celotne površine tržaške občine (podatki se nanašajo izključno na tržaško občino), to je znatno manj kot pred desetimi leti. S kmetijskih dejavnosti se bavi le en odstotek prebivalstva (kakih 2.500 ljudi), na področju tržaške občine pa deluje približno tisoč kmetijskih posestev. (Za kmetijsko posestvo je osrednji statistični urad smatral vsa tista posestva, ki dajejo kmetoval-

Čestitke

Naš nono PEPI MERCIC iz Devina slavi danes svoj 80. rojstni dan. Čestitajo mu sinovi, hčerka, zet, snaha in vsi štirje vnuki.

Šolske vesti

Ravnateljstvo trgovskega tehničnega zavoda Ziga Zois vabi starše na roditeljske sestanke, ki bodo danes, 15. decembra, ob 18. uri za: 3. a, 3. b, 4. a, 4. b, 5. a in 5. b. Razred: jutri, 16. decembra, ob 18. uri za: 1., 2. in 3. razred geometrov. Vsi sestanki se vrše v šolskih prostorih. Najprej bodo kratki razredni sestanki, nato pa prilžnost za razgovor s posameznimi predmetnimi profesorji.

UGLEDNI GOSTJE V UREDNIŠTVU

Pred sinočno predstavitevijo 15. knjige «Razprave in gradivo» v mali dvorani Kulturnega doma, so obiskali naše uredništvo ravnatelj Inštituta za narodnostna vprašanja v Ljubljani Silvo Devetak in več znanstvenih delavcev inštituta. Gošče so se v razgovoru s člani uredništva seznanili z zgodovino, vlogo in problemi slovenskega zamejskega dnevnika, pogovor pa je tekel tudi o boljšem sodelovanju med inštitutom in Primorskim dnevnikom. Gošče so si potem ogledali še tiskarno Založništva tržaškega tiska. V spremstvu generalnega konzula SFRJ v Trstu Draga Mirošiča je potem obiskal uredništvo tudi predsednik sveta Inštituta za narodnostna vprašanja in predsednik komi-

sije za mednarodne odnose skupščine SR Slovenije Rudi Čačinovič. Tu di z njim se je razvil pogovor predvsem o vlogi, ki jo ima Primorski dnevnik kot dnevni glasnik boja Slovencev v Italiji za narodnostne pravice, pa tudi o vlogi, ki jo ima kot povezovalni člen med manjšino in matičnim narodom. Prav zato pa se je Rudi Čačinovič tudi zavzel za večje razširjenost Primorskega dnevnika v Sloveniji. Beseda je tekla tudi o učinkih jugoslovanskih ukrepov ob meji in za življenje naše narodnostne skupnosti. Na slikah: zgoraj — gostje Inštituta za narodnostna vprašanja v tiskarni ZTT; spodaj — Rudi Čačinovič med razgovorom u uredništvu.

OB MEDNARODNEM LETU OSTARELIH

Večja skrb za potrebe starejših in pomoči potrebnih občanov

Na razširjenem sestanku v Sovodnjah so razpravljali o najbolj nujnih primerih družbene pomoči potrebnih občanov - Evidentiranje splošnega stanja - Pristojnosti na socioasistencialnem področju naj bi v prihodnje prevzela KZE

Kaj lahko naredijo v manjših občinah na tako imenovanem socioasistencialnem področju in to v letu, ki je bilo proglašeno za leto ostarelih občanov? O tem vprašanju pravzaprav o teh vprašanjih, kajti paleta potreb je dokaj široka, je tekla beseda na nedavnem posvetu, ki ga je sklicala občinska uprava v Sovodnjah in na katerem so bili poleg svetovalcev, povabljeni še predstavniki kulturnih in športnih društev, duhovniki ter občinski zdravniki.

Podgorsko tovarno bo upravljala družba Indusvi

V ponedeljek je bil na delnem odborništvu za industrijo v Trstu sestanek, na katerem so ponovno preučili trenutni položaj glede reševanja krize v podgorski tekstilni tovarni. Izgleda, da je dežela v zadnjem času nekoliko spreminila svoj odnos o načinu upravljanja podjetja v prehodnem obdobju. Upravo podjetja v Podgorju naj bi zaupali družbi Indusvi in ne več dosedanjemu upravnemu odboru, oziroma njegovemu predsedniku Romaniju.

Predlog sindikatov o prosti coni

Področna sindikalna zveza CGIL - CISL - UIL priredi v soboto, 18. decembra, ob 9. uri, v dvorani popražinskega v Goriči, javno razpravo o goriški prosti coni. Sindikati bodo predstavili svoji črtni zakon o razvijanju goriške proste cone.

OB STOLETNICI PESNIKOVEGA ROJSTVA

V ŠTEVERJANU BO V SOBOTO POIMENOVANJE OSNOVNE ŠOLE

Šola bo nosila ime briškega pesnika Alojza Gradnika - Slavnostni govornik bo pisatelj Denis Panž

V Števerjanu bo v soboto popoldne ob 16. uri svečano poimenovanje števerjanske osnovne šole po pesniku Alojzu Gradniku. Števerjanski učitelji ter starši so že pred leti izbrali ime briškega pesnika za njihovo šolo in sedaj, po običajno dolgem birokratskem postopku, bodo šolo poimenovali. Upoštevali so tudi letošnjo stoletnico Gradnikovega rojstva.

smo večkrat obiskali v zimskem času - smo se prvič odločili za knjižnično smučišča. V Alpskem turističnem centru bomo ob 26. dne, 29. decembra, Bziralski ob 26. decembra ob 8. uri pri Rdeči hiši; nato bomo odpotovali s posebnim avtobusom v Bovec.

Na prečetu šole se že blesti dvojezični naziv šole in ime tega briškega pesnika. Njegov doprinski kip, del kiparja Negovana Nemca, bo postavljen v predverju šole. Na sobotno prireditve so povabili ugledne goste iz znanstva in domovine, prišli bodo seveda tudi vsi števerjanci. Slavnostni govornik bo pisatelj Denis Panž. Na otvoritveni svečanosti, ob odkritju kipa, bodo sodelovali gha števerjanske zbornice, društva Sejde in Briški gori. V prostorni telovadnici bo prireditev šolskih otrok, ki so nastudirali program Gradnikove pesmi.

DPZURNA LEKARNA V GORIČI Tavasani Korzo Italia 10, tel. 84576

Zimovanje RMV

Taborniki gredo letos na zimovanje v Bovec. Po Veliki planini, Livku, Črnem vrhu nad Jesenicami, Pohorju, Skofji Loki - vse te kraje

deli za vgraditev kanalizacijskega omrežja na območju Rupe in Peči. Občinski svet v Sovodnjah je namreč na zadnji seji sprejel sklep, da se izdelava izvirnega načrta za prvo skupino del poveri inž. Pensini, ki je že pred dobrih letom pripravil tudi okvirni načrt za celotno občino. Trenutno ima občinska uprava na razpolago 300 milijonov lir.

V pripravi izvršilni načrt za kanalizacijo v Rupe in na Peči

Delo bodo predvidoma pričeli izvajati prihodnje jesen - Občinska uprava ima zaenkrat na razpolago 300 milijonov lir

Poleg kovanja cevi za odtok odpadkov in meteorске vode (deževnice) predvideva načrt tudi izgradnjo manjše prečiščevalne naprave, neke v bližini Vipave. Mesto še ni bilo določeno, ker je treba biti pri izbiri sila pazljivi in upoštevati predvsem nevarnost poplav. Kanalizacija na Peči bodo prav tako povezali s manjšo, samostojno prečiščevalno postajo, za območje Gabrja pa sta predvideni celo dve taki napravi.

Celotna dokumentacija bo pripravljena že čez nekaj mesecev, vendar pa se dela predvidoma ne bodo pričela pred koncem poletja, oziroma

Srečanje z Brankom Babičem v knjižnici v Novi Gorici

V prostorih Goriške knjižnice nadaljnjo izdajanje memoarskih del. Tako piše knjigo Julij Beltram, znan politični voditelj iz naših krajev. Založbi tudi želita, da bi Branko Babič nadaljeval s pisanjem in da bi izdal delo o dogodkih v Trstu v težavnem obdobju od leta 1948 do 1954. To je bil čas kom. forma, ostrih političnih spopadov v Trstu in potem sklenitve znanega Londonskega memoranda, ki je v bistvu že dolobil ozemeljsko razmejitve med Italijo in Jugoslavijo.

ta obe založniški hiši v programu nadaljnje izdajanje memoarskih del. Tako piše knjigo Julij Beltram, znan politični voditelj iz naših krajev. Založbi tudi želita, da bi Branko Babič nadaljeval s pisanjem in da bi izdal delo o dogodkih v Trstu v težavnem obdobju od leta 1948 do 1954. To je bil čas kom. forma, ostrih političnih spopadov v Trstu in potem sklenitve znanega Londonskega memoranda, ki je v bistvu že dolobil ozemeljsko razmejitve med Italijo in Jugoslavijo.

Koncert free jazza drevi v avditoriju

V goriškem avditoriju bo drevi, ob 20.30, v prireditvi deželne gledališke ustanove, koncert glasbe ob blusa do free jazza s sodelovanjem Silvie Donatija in Gianmija Bassa. Silvio Donati, tržaški pianist in komornist jazza, je zelo znan v mednarodnih krogih.

Sovjetski film drevi v Kulturnem domu

V Kulturnem domu bosta danes, ob 18. in 21. uri, dve predstavi rednega ciklusa filmskih predstav ob sredah, ki ga prireja Kinoteat in Piccolo cineforum. Na sporedu je sovjetski film iz leta 1980 »Mosca non crede alle lacrime« režiserja Vladimirja Mensova. Film je v Italiji doživel velik uspeh.

Težave pri dobavi pitne vode v Gorici

Občinsko podjetje v Gorici napoveduje za prihodnje dni težave pri oskrbi z vodo. Izpraznitev umetnega jezera pri Strazicah, kjer se je porušila pregrada, je namreč povzročila tudi znižanje gladine podtalnice in zajetje za vodovodno omrežje. Zaradi okvare na črpalnici Mrzle, za te dni do bivamo tudi manjše količine vode iz Nove Gorice. Težave bodo zatorej še bolj zagnane. V prihodnjih dneh bodo v omrežje pošlila manjše količine vode, kar se bo poznalo zlasti v višjih nadstropjih.

Razna obvestila

Djaki trgovskega zavoda Ivan Cankar prireditve v sodelovanju z Mladinskimi krožki iz Gorice, dijaški klub, v soboto, 18. decembra, v Kulturnem domu. Vabila na razpolago pri dijaški šoli in na sedežu MK. Ustanovni občni zbor Društva slovenskih upokojencev na Goriškem bo v četrtek, 15. decembra, v predavalnici v Ulici della Croce 3. Mladinski krožek v Gorici bo v Kulturnem domu priredil silvestrovanje. Rezervacije mi v Ulici della Croce 3 (tel. 84-495) vsak tork in petek ob 17.30 do 19.30 in ob raznih prireditvah pri bližnjem Kulturnega doma. Igral bo ansambel Ara Makao.

Šolske vesti

V dvorani zavoda Lenassi bo prihodnje sredo, 22. decembra, ob 11. uri bozičnica učencev slovenske osnovne šole, ki ima učilnice v tej stavbi. Vabljeno!

Kino

Gorica VERDI 18.00-22.00 »Poltergeist (demonične priselze)«. Preprovan mladini pod 14. letom. CORSO 18.00-22.00 »Malamore«. Preprovan mladini pod 18. letom. VITTORIA 17.30-22.00 »Introduzione erotica«. Preprovan mladini pod 18. letom.

Tržie

EXCELSIOR 18.00-22.00 »Di chi è la mia vita?«. PRINCIPALE Danes zaprtlo.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00-20.00 »Na zapadu nič novega«. Ameriški vojni film. SVOBODA 18.00-20.00 »Dama v avtobusu«. Brazilski erotični film. DESKLE 19.30 »Pazi, da ne bo gneče«. Italijanska komedija.

DEZURNNA LEKARNA V TRZICU

Rizmondo, Ul. E. Toti 52, tel. 72701.

PREDSTAVILI SO GA TISKU

NAČRT VIDEMSKKE KPI ZA RAZOROŽITEV FURLANJE

Cilj je preprečiti atomski napad v primeru spopada med Sovjetsko zvezo in Združenimi državami Amerike. Videmska federacija KPI je predložila načrt za razorožitev Furlanije, da bi v primeru nekonvencionalnega spopada med vesilama preprečili atomski napad. Predlog osvetljuje tisku najvidnejši predstavnik stranke, Lizzero, Baracetti, Gasparrutto, Boltrini in D'Allesio. Po budala furlanski komunistov sodi v okvir široko zasnovane mirovljubne akcije komunistov v Italiji proti nametanju raket z atomskimi konicami. Publniki predloga so nanizali predloge, kako se izogniti atomskemu bombardiranju in vsem tršašnim posledicam, ki bi jih povzročilo. Najprej naj bi sprejeli načrt za ome-

Gledališča

VERDI Danes, 15. t.m., ob 20. uri premiera opere »Triptih« Antonia Illeggera, pod vodstvom Danijela Zanetovtoviča, v režiji Luise Crismani. Scena je pripravil Lojze Spacal. Sodeluje tudi otroški pevski zbor »Voci Bianche« iz Trsta pod vodstvom Edde Galvani. Red A/E. V petek začetek prodaje vstopnic pri blagajni gledališča.

ROSSETTI Danes ob 20.30 (red prost) gostuje Stalno gledališče iz Bocca s Shakespeareovo dramo »Pene di amor perdue«. V abonmaju odrezek št. 3. Rezervacije pri osrednji blagajni.

AVDITORIJ Danes ob 9.00 in 11 uri: Podrecove lutke »Ostrček ...tako«. Zadnji teden.

CANKARJEV DOM (Ljubljana) Velika dvorana Danes, 15. t.m., ob 19.30: tretji koncertni večer simfonikov RTV Ljubljana.

Od 12. do 22. decembra Dnevni avstrijske kulture.

Srednja dvorana Danes, 15. t.m., ob 17. uri: otvoritev razstave Shakespearea in njegov čas.

Mala dvorana Jutri, 16. t.m., ob 19.30: New Swing Quartet - Večer črnih pesmi.

V petek, 17. t.m., ob 20. uri: Boj na požarniku. Premiera slovenskega filma.

V soboto, 18. t.m., ob 19. uri: Valclav Havel »Avdicna/Vernissages«.

Vstopnice so v prodaji pri blagajni Cankarjevega doma v Emonske prelohu vsak dan, razen nedelje od 9. do 14. ure in od 17. do 19. ure oziroma do začetka predstave v soboto od 9. do 13. ure.

Kino

Cappella Underground Zaprtlo. Ariston 17.30-22.00 »Rdeči boogies«. 16.00-20.30 »Razseljena oseba«. Eden Zaprtlo. Nazionale 16.00 »Bruce Lee - il legendario«.

Ritz 16.30 »Bombers«. Bud Spencer. Grattaccio 16.30 »Spaghetti houses«. Nino Manfredi in Leo Gullotta. Fenice 16.30 »Tenebre«. Preprovan mladini pod 18. letom.

Mignoni 17.00 »Pink Floyd: The walls«. Preprovan mladini pod 14. letom. Filodrammatico 15.00 »Condannato al piacere«. Preprovan mladini pod 18. letom.

Aurora 16.30 »Porky's«. Preprovan mladini pod 14. letom. Capitol 16.30 »Una notte con vostro amore«.

Cristallo 16.30 »Angelo della vendetta«. Preprovan mladini pod 14. letom. Moderno 16.00 »Blade Runners«. Radio 15.30 »La percellona«. Preprovan mladini pod 18. letom.

Vittorio Veneto 16.30 »Gniera tra polizie«. Film za vsakogar. Lumiere 15.30 »Morte a Venezia«. Režija L. Visconti. Film za vsakogar.

Koncerti

Glasbena matica priredi v sredo, 22. decembra, ob 20.30 v Kulturnem domu koncert mešanega pevskega zbora »Ivo Lola Ribar« iz Beograda, ki ga vodi Milanov Pančić. Predprodaja vstopnic na sedežu Glasbene matice Ul. R. Manca 29 in ured pred pričetkom koncerta pri bližnjem Kulturnega doma.

Glasbena matica Trst priredi v petek, 17. t.m., ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu 4. abonmajski koncert. Nastopa zagrebški kvartet. Na sporedu so dela L. van Beethovna, Marksa Strmcnika in Antonia Dvoraka. Prodaja vstopnic ured pred pričetkom koncerta pri bližnjem Kulturnega doma.

GD Slovence vabi v soboto, 18. decembra, ob 20.30 v gledališče France Prešerna na gostovanje dramske skupine pobratenege prosvetnega društva Ivan Cankar iz Tabora z igr »Via mala«.

KD Vesna vabi v petek, 17. t.m., ob 20.30 v dom Alberta Sirk - Kriz na odprte razstave del Franka Vecchieta. Pel bo deklinski zbor Vesna. PD »Macklje« priredi v nedeljo, 19. decembra, sklepno prireditve ob 30. letnici svojega delovanja. Slovesnost bo v srenjski hiši s pričetkom ob 16.30.

Godbno društvo Nabrežina priredi v nedeljo, 19. decembra, ob 16.30 že tradicionalni zaključni letni koncert v nabrežinski telovadnici. Sodeluje tudi zbor Igo Grudec iz Nabrežine.

Izleti

Društvo slovenskih upokojencev sporoča, da bo odhod avtobusa v Goriška Brda danes, 15. t.m., ob 8. uri iz prireditve sodnijske palače.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI STA SE: SIMONA Colman in Patricia Colman. UMRLI SO: 62-letni Marcella Paventrono, 68-letna Vittoria Sbrojavacca por. Pischian, 62-letni Corrado Zaccaria, 78-letna Maria Costovich Zocari, 78-letna Giuseppe Zgodnja, 75-letna Anatolia Tasso, 92-letna Anna Flaudia vd. Cavalieri, 89-letna Amelia Nicon por. Papasizza, 77-letni Antonio Degrassi, 59-letni Luciano Rismondio, 68-letni Ettore Benvenuti, 91-letna Eleonora Mattiassi vd. Biberi.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

Ul. Oriani 2, Trg Venezia 2, Ul. F. Severo 112, U. Baiamonti 50, Zgonik, Milje (Drevoed Mazzini 1), (od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30), Ul. Roma 15 in Ul. Ginnaistica 44.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje) Ul. Roma 15, Ul. Ginnaistica 44, Zgonik, Milje (Drevoed Mazzini 1).

LEKARNE V OKOLICI

Boljunc: tel. 228 124; Bazovica: tel. 226 165; Opčine: tel. 211 001; Proseck: tel. 225 141; Božje polje: Zgonik: tel. 225 596; Nabrežina tel. 200 121; Sestjan: tel. 209 197.

ZDRAVSTVENA DEZURNNA SLUŽBA

Nočna služba ob 21. do 8. ure, tel. 732-627 predpraznična od 14. do 21. ure in praznična od 8. do 20. ure, tel. 68 441.

KINODVORANA ARISTON

ZVEZA SLOVENSkih KULTURNIH DRUSTEV - VIBA FILM Pod pokroviteljstvom oddelka za kulturne ustanove tržaške občine V okviru festivala festivalov bosta predstavljena dva slovenska filma Ob 16. uri in 20.30 »Razseljena oseba« - režiser Marjan Ciglič Ob 17.30 in 22. uri »Rdeči Boogies« - režiser Karpo Godina Ob 19. uri srečanje z avtorji. Večerni predstavi bosta opremljeni s simultanim prevajanjem.

KD VALENTIN VODNIK DOLINA

priredi danes, 15. t.m., ob 20.30 v društvenih prostorih

VEČER DIAPOZITIVOV Z MARIOM MAGAJNO

(Potovanja po Braziliji) Vabljeno!

NATECAJA ZA OSUTEK SPOMENIKA

Podatki so na ogled v Tržaški knjigarni.

Razstave

V prosvetnem domu na Opčinah razstavlja Atilij Kralj Razstava, ki jo prireja SKD Tabor, je odprta od 17. do 19. ure. V sredo, 22. decembra, ob 20.30 bo predavanje z diapozitivi »Ivovd v zgodovino umetnosti«.

Predavanja

SPDT vabi jutri, 16. t.m., v Gregurčičevi dvorani v Trstu (Ul. sv. Frančiška 20/2) s pričetkom ob 20. uri na predstavitev knjige »Zaščitena območja« O knjigi bosta spregovorila prof. Stane Peterlin in prof. Ljivo Polđini, diapozitive pa bo prikazal prof. Walter Simonetti. Vabljeno!

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

V okviru četrtkovih večerov priredi Mladinski krožek v Dolini za namitvo predavanje na temo »Uvod v evangelija mladosti«. Pričetek ob 19.30. Vabljena posebno mladina. Osnovna šola Prešernov Voranc in KD Valentin Vodnik priredita danes, 15. t.m., ob 10. uri lutkovno predstavo »MARTIN KRPAN« v gledališču France Prešerna v Boljuncu. Predstava je namenjena učencem osnovnih šol dolinske občine.

Godba na pihala Vesna iz Kriza priredi v nedeljo, 19. t.m., ob 17.30 v Ljudskem domu v Krizu božični koncert.

KD Primorec Trebče priredi v petek, 17. decembra, ob 20.30 v Ljudskem domu v Trebčah večer narčnih tekstov in pesmi - »Vse manj je dobrih osmic«. Nastopa karetska skupina, ki jo sestavljajo Miran Kosuta, Igor Malalan, Marjan Kemperle, Boris Devetak in Miloš Jovčič.

PD Slovence vabi v soboto, 18. decembra, ob 20.30 v gledališče France Prešerna na gostovanje dramske skupine pobratenege prosvetnega društva Ivan Cankar iz Tabora z igr »Via mala«.

KD Vesna vabi v petek, 17. t.m., ob 20.30 v dom Alberta Sirk - Kriz na odprte razstave del Franka Vecchieta. Pel bo deklinski zbor Vesna. PD »Macklje« priredi v nedeljo, 19. decembra, sklepno prireditve ob 30. letnici svojega delovanja. Slovesnost bo v srenjski hiši s pričetkom ob 16.30.

Godbno društvo Nabrežina priredi v nedeljo, 19. decembra, ob 16.30 že tradicionalni zaključni letni koncert v nabrežinski telovadnici. Sodeluje tudi zbor Igo Grudec iz Nabrežine.

IZLETI

Društvo slovenskih upokojencev sporoča, da bo odhod avtobusa v Goriška Brda danes, 15. t.m., ob 8. uri iz prireditve sodnijske palače.

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Table with exchange rates for various currencies like American dollar, Canadian dollar, etc.

MENJALNICA vseh tujih valut

Table with exchange rates for various currencies like American dollar, Canadian dollar, etc.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

MATJAZ KMECL MUTASTI BRATJE poljudna igra v dveh dejanjih Krstna uprizoritev REŽIJA: JOZE BABIC

Danes, 15. decembra 1982, ob 20.30 - ABONMA RED D - mladinski v sredo jutri, 16. decembra 1982, ob 20.30 - ABONMA RED E - mladinski v četrtek v petek, 17. decembra, ob 16. uri - ABONMA RED H - mladinski v nedeljo, 19. decembra, ob 16. uri - ABONMA RED G - (popoldne na dan praznika)

Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje

sklicuje 3. REDNI OBČNI ZBOR Danes, 15. decembra 1982, ob 19.30 v Gregurčičevi dvorani v Trstu, Ul. sv. Frančiška 20, z naslednjim dnevnim redom:

- 1. Poročilo predsednika
2. Poročilo ravnatelja
3. Poročilo nadzornega odbora in razrešnica
4. Sprejeme novih članic
5. Vpeljevanje v nadzorni odbor
6. Razno

Galerija

Ul. sv. Frančiška 20 Vljudo vas vabimo jutri, 16. decembra, ob 18. uri na samostojno razstavo

LOJZE SPACAL

Slike in kolaži malega formata Ob priliki bo predstavljena grafena mapa, ki jo je izdelal mednarodni center za grafiko v Benetkah.

ZLATARNA - URARNA »Svizzera«

di A. Sorace SEIKO DOXA TRST ULICA S. SPIRIDIONE 12 Tel. 60-252

Mali oglasi

OSMICO je odprl Boris Bandi, Prebence 24. Cenjenim gostom nudimo domačo kapljico. PRODAM zadržljiv tere: v Borštu. Telefonirati od 16. do 20. ure na št. 040/54-383. FERLUGA Silvijo pri Piščancih je odprl osmico in vabi cenjene goste na domačo kapljico. PRODAM fiat 500 L v odličnem stanju. Tel. 213820 vsak dan od 17. do 20. ure. PO UGODNIH cenah nudimo splošno zidarstvo za hišna in stanovanjska obnovitvena dela - obnove termične izolacije - polaganje karmik - marmor - porfid. Za podrobnosti tel. 040/823636. KUPIM malo črpalčko za pretakanje vina. Telefon 040/753838. KUPIM ali vzamem v najem večjo hišo z vrto in predmetju ali na zapadnem Krasu. Telefon (040) 794672 internia 54. PRODAMO tipično kraslo hišo. Telefonirajte ob urah kosila na št. 040/751684. PRODAM kole za trte in drva (akacija) - Izidor Sirk, Podgora tel. 0481/391338. PRODAM novo avo P 601. Informacije na tel. 040/229246. PRODAM fiat 131 1300, letnik 75 v dobrem stanju. Tel. 040/27284. OSMICO je odprl Zvonko Ostrovska - Zagradec št. 1. Toči belo in črno vino. ZLATARNA Nivea Tul nudi po ugodnih cenah zlate in srebrne predmete. Odkupuje tudi vaše zlate predmete. Mackolje 130, telefon 231887. 20-LETNO dekle z višjo šolsko izobrazbo in osemeščenim uradniško prakso išče kakršnokoli zaposlitev. Tel. 040/274978. CVETLČARKO z večletno prakso i ščemo. Telefon 040/62200 ali 630481. PRODAM vinograd 4500 kv.m. Grousepe Canciani Dolina 104. STILNO pohištvo (800) prodam po ugodni ceni. Telefon 040/45390.

GLASBENA MATICA

v sodelovanju z ZSKD in ZS KP priredi jutri, 16. t.m., ob 20.30 v KULTURNEM DOMU v Gorici 2. abonmajski koncert.

Nastopa: ZAGREBSKI GODALNI KVARTET

Vabljeno!

Pisma uredništvu

O pogledih nekaterih na današnji položaj ob meji Govoriti in pisati o meji je seveda zadnje čase zelo sodobno. Nič čudnega za prebivalstvo, ki živi ob takih vrsti čemne tvorbe. Se manj čudno, če taka tvorba pogojuje gospodarsko življenje nekaj sto tisoč ljudi. Zgodil se da se ti slovenski nametkrat zavedo, kaj je v resnici pomenilo in pomeni odpravljanje takih zaprek. Naša narodnostna skupnost se je tega pojavnost vedno zavedala in ga tudi orednotila in bogatila. Naivno pa je odepševati resnico z oceno, da so se s takim menjem vsi strinjali. Tudi znotraj manjšine raso vedno vsi za stike z matico vsaj s samoupravno Slovenijo ne. Zlasti pa je prosto prehajanje meje mogoče nekatero sloje mešanov italijanskega materinega (ali prične-nega) jezika, kar so tudi izražali s številnimi primeri svojega vedenja in ocenjevanja po trgovinah, na parkiriščih in v javnem prostoru.

Pisma uredništvu

»desnica«, ki ji je pa treba priznati zaslugi, da je dala prvi povabilo, kar jo je drago stalo, temveč ljudje vseh političnih prepričanosti. Tudi zaradi gospodarskih razlogov, ko tukajšnji trgovci s sužnji no vnačijo tiste cigane, da bi jih pod plačali in s tem povečali vrste brezposelnih med našim kvalificiranim delavstvom, ko so eno za drugo zaprli ladjevalnice v Trstu in Miljah.

Ob dalj naveličani smo prihodov umazanih Bosancev, Hercegovcev, Slavoncev, novih Uskokov ki preplavljajo Trst s smetmi in zaslinili ležišči; naveličani smo trum vlačug in njihovih zaščitnikov. Do vilo je hvala bogu je Beograd pred kratkim izdal odredbo pret: tihoplatnikov kave. Sedaj pričakujemo odgovarajoč sklep Rima, ki ne more in ne sme kasnit.

Ni to prva protislovenska povorka in ne bo zadnja. Vrste bodo postajale vedno številnejše. Naš na men je priklicati vse generacije, hočemo, da sodelujejo in si niso med sabo v laših Geslo »druženi si bomo močnejši« je še vedno veljavno in niti

OB USPELEM KONCERTU V GLEDALIŠČU V BOLJUNCU

Angelo Baiguera, ali o hrepenenju in protislovjih nekega pevca

Pesem kot opis alkoholnih noči obupa in hrepenenja ali pa odrešenje jutrisnjega dne - Številna mlada publika z navdušenjem sprejela glasbeno izvajanje kantavtorja in njegove skupine

Da je kvalitetna lahka glasba vedno navdušujoča za mlado generacijo, je v soboto zvečer dokazal italijanski kantavtor Angelo Baiguera, ki je pel v nabito polni dvorani gledališča «France Prešern» v Boljuncu.

Kaj pa koncert sam? Prežet je bil s komaj prikrito otožnostjo, ki je trdi rock zvoki niso mogli dobiti zabrisati. Baiguera je pevec enostaven, morda malo dedičen dedičnih besednih iger in poltonov, ki se sprostito le v njegovih nežnih ljubezskih pesmih. Ni dužno torej, da je tako najbolj pristen v taki pesmi, kot je Adlezca, ki je po svoje genialna, saj je Baiguera v tej pesmi uspešno dodal vse prvine umirjenega rocka, ne da bi razbil nežnosti besedila. Baiguera problematika je jasna, saj je ne prikriva, pa ji ni ne daje pretirane važnosti ali celo didaskaličnosti. Le-ta je izključno njegova, sili pa na dan v obliki želja in stremeljenju po sanjah in večnih utvarah, za katere ve, da v tem svetu niso mogoče, zato pa se lahko sprostito in zažrtijo le v njegovih pesmih. Tako je sereda na prvem mestu ljubezen, pa tudi osebni eksistencialni problem o končni premostitvi lastnih protislovjih, zaradi katerih se je žal treba vedno spuščati v mišne komprome, od tod pa do meditativno-socialne problematike in dolgega koraka (pesmi kot so Cattine notie, Si può volare, in še druge). Pevec ve, da pri slovnih kritikah ne more posredovati, ta občutek nemoci pa se razvija v naklonjenost in ljubeznjivo opazovanje (ki ni nikdar odkrito) zavrženih, raznovrstnih izgnancev in premagancev, skratka tistih, ki jih je življenje pregazilo ali pa jim obrnilo hrbet na zadnjem koraku.

Koncert je Baiguera začel s pesmijo «Ljuba», ki jo izšla v njegovi tretji veliki plošči, ki jo izšla marca prihajajočega leta. Naslednja pesem «L'Alba» je pravi biser. Jutro je izbira: lahko pomeni začetek ali pa konec nečesa, konec ljubezni ali začetek novega upanja, ali pa samo nadaljnje odlašanje na naslednji dan, s tem pa ponovno rojevanje prejšnjih situacij, ki jim ne bo tako nikoli konca. Pesmi «Benvenuto» in «E' proprio lui» sta bili ustvarjeni za publiko in pa za ploščo, ki se kot taka mora prodajati, torej za komercialni promet. Le-ta imata vse prvine: hitler rock, oglašujoči zvoki baterije in električnih kitar, skratka pesmi v funkciji ritma, ki je očaral prisotno publiko, ki je bila v glavnem zelo mlada. Naravno je torej, da sta bila obana prava ti dve pesmi, komercialna izpeljava, pa je tudi tokrat ostala prikrita.

V Boljuncu prijetna prireditev namenjena starejšim vaščanom

V nedeljo je KD France Prešern priredilo v mali dvorani istoslovenskega gledališča v Boljuncu popoldan za starejše vaščane, saj je letošnje leto posvečeno prav prijetnim osebam, kajti tudi tisti, ki so uspešno prebrodili mlada leta in se nagibajo v jesen življenja, morajo najti svoje dejavno in pravično mesto v občestvenski sredini. «Ko gre človek v pokoj» - mimogrede, la izraz je zelo drag - no, ko gre človek v penzijo, je v pozdravnem nagovoru dejala Tatjana Turk, in se s tem odnese vseh obveznosti, se ne sme kar tako vdati v usodo in si predstavljati, da ni ničesar, kar bi potreben. Nasprotno! Starejši lahko zaživijo novo obliko življenja, če se le zanesejo, da so doživeli marsikaj, česar mladi niso o. kušili.

Starejši Boljuncani so napolnili malo dvorano gledališča ne samo s svojo prisotnostjo, temveč tudi z vedrini in živahnim razpoloženjem, ki se je ob prijetni glasbi še stopnjevalo. Popolnoma so popostrili tudi številni gostje, ki so dejavno posegli v program.

zadržali študij...), ki pomenijo prelom v čustvenem življenju posameznika in hrepenenje po določenih trenutkih, ki se ne vrnejo nikoli več, vse to pa opisano v okviru nemoči in alkoholnih nočeh obupa in hrepenenja. Tako pesem, žal, ne bo nikoli dobila mesta v plošči, spomeniku konkretnosti... Baiguera je nastopil s svojo novo glasbeno skupino, ki ga bo sedaj spremljala celo leto dni na turneji po Italiji. Od glasbenikov sta se najbolj izkazala baterist Alberto Calligaris, saj je prav on dodal dolženi «feeling» nekaterim pesmim, ki bi v obratnem primeru ostale kot snob zabeljena jed, ter kitarist Mimmo Rossi. Le-ta je bil nestrastno odličen. Rossi je celo večnost ni zgrešil enega koncerta,

njegove solo izvedbe pa so večkrat vrhunske. Prav čudno je, da se svedelci (De André, Dalla, De Gregori...) niso zavedali njegovih umetniških vrednosti. Kitara bas Sergio Sgarale in Elvio Morato na klavirju nista še uigrana, pa tudi Donato Riccesi s saxom je bil nekoliko raztresen in ni ujel pravega ritma koncerta.

Publika je pevca sprejela še kar toplo, navduševala se je ob hitrih rockih, diskretno pa ploskala ob bolj počasnih ritmih, torej normalna generacijska reakcija, ki pa je obnem dokaz, da je take koncerte še vredno organizirati kot druževalni momenti mladim z mladimi ob določeni motivaciji, ki daje glasbo na najvišji stopnji.

DUSAN JELINCIČ

V SOBOTO V MALI DVORANI GLEDALIŠČA VERDI

Koncert v počastitev 100-letnice rojstva skladatelja A. Illersberga

Mešani zbor «Formazione corale» je izvedel skladateljevo rapsodijo tržaških pesmi «Vecia Trieste, canta!» - Kot gost je sodeloval zbor KD «V. Vodnik» iz Doline

V dvorani Krožka za kulturo in umetnost (Ridotto Verdi) je bil v soboto prvi od dveh koncertov v počastitev spomina tržaškega glasbenika Antonia Illersberga ob 100-letnici njegovega rojstva. Drugi koncert bo v sredo, 22. t.m. Koncerta prirejata Zdrženje ita ljanskih pevskih zborov v Trstu. Krožek za kulturo in umetnost, Avtonomna letoviščaška in turistična ustanova ter Tržaški Lloyd, vendar je glavni organizator Zdrženje pevskih zborov, v katero je vključenih 8 zborov, predseduje pa mu M. Macchi.

Nastopili so štiri zbori: Mladinski zbor «Centro giovanile Claret» pod vodstvom Fabia Nesbete, zbor «Val Rosandra» Cral-Eapt pod vodstvom Paola de Cristini, zbor «Formazione corale» (v bistvu zbor prireditelja) pod

vodstvom Maria Macchia in kot gost slovenski moški zbor KD «Valentin Vodnik» iz Doline pod vodstvom Ignacija Ote. Mešani zbor «Formazione corale» se edini v celoti izvajal Illersbergove kompozicije in sicer njegovo znamenito rapsodijo tržaških melodij pod naslovom «Vecia Trieste, canta!» Od ostalih zborov je edini «V. Vodnik» zapel eno Illersbergovo pesem «Nostalgia di Trieste», ki jo je nastudiral namensko za ta nastop. Poleg te je zbor «V. Vodnik» zapel še Crocejevo «Cantate Domino», Mirkovo «Na trgus in Srebotnjakovo «Rezijansko». Zbor «Val Rosandra» Cral-Eapt, ki je zbor uslužbenecv in namestnicv tržaškega pristanišča, je bil poleg Crocejeve «Lasciatemi mirar», Gallusove «Ecco quomodo moritur iustus» in Schäflerjeve v Illersbergovi priredbi «La posta nella foresta» zapel tudi Valensova duška «La nina bianca», priredbo po španskem napevu. Mladinski zbor je izvajal dela Halmosa, Felisa, Vecchia Coplanda in eno neznanega avtorja.

Med zbori je razumljivo požel mnogo aplavzov otroški zbor ki je pel še kar ubrano, največ pa zbor «Formazione corale», ki ga je za to priložnost vodil Illersbergov učencev iz mladih let Mario Macchi. V nabito polni dvorani so znane tržaške melodije izvajale mladostne spomine starejših generacij in tudi še srednje, mlajši jih v poplavi modernih živ rotovo že manj pozna in cenijo. Čeprav zbor obstaja je malo časa, je vendarle prijetno in še kar ubrano z občasnimi izstopnimi sopranji. Po kvaliteti petja je prednjačil zbor «V. Rosandra». Razpolaga /dobrimi tenorji in basji, dobro vzdržljiva intonacija in poe s poudarjeno težnjo po polifonnem interpretiranju, zato sta tudi Crocejeva in Gallusova bila najbolj, obo pa je zapel tudi Voduskovo priredbo.

Zboru «Valentin Vodnik» je najbolj uspela Srebotnjakova «Rezijanska», pri Illersbergovi se je poznalo, da je še ni osvoil, šepala pa je tudi intonacija. Mirkova je glasovno prijetno odražala razpoloženo melanholijo. Crocejeva na je izvenela premo lo ubrano in ne dovolj kompaktno. Vsekar tokrat zbor precej več, kot je pokazal tokrat. Občinstvo pa ga je - in to je vredno po udarca - zelo dobro sprejelo in nagradilo s toplim aplavzom, kar je še en dokaz, da pesem združuje. V dvorani bi namreč slovenske poslušalce lahko prešel na prste dveh rok.

O osebnosti skladatelja Illersberga (v sredo bo v Verdiju premiera njegove edine opere «Tritico») je simpatično, anekdotično in z globoko humanim poudarkom spreporočil njegov rčenec Mario Macchi. Prikazal je celovito podobo človeka, ki je bil pumen ben glasbeni ustvarjalec, nečastov, zborovodja, instrumentalist skladatelj, humanist in antifasist. (jk)

Trenutno ni cena še znana, sporečili jo bodo v prihodnjih dneh, ko se bomo še povrnili na te nov Fiatov model. Turinski obrat je namreč sprožil širokopozna prodajandno akcijo, kot je še ni videla Italija.

Kot rečeno bo za italijanske kupce na razpolago januarja ko bosta obrata Mirafiori in Kivaletta dnevno izdelala po 300 vozil, da bo zadnje dni januarja na razpolago že 20 tisoč vozil.

Vsekar tudi «uno» upšteva sedanji trend široke rabe elektronic, kar pozitivno vpliva na porabo goriva, saj trdijo, da bi morala nuno 45 porabiti le kakih 6,5 litra goriva na 100 km. Času in varčevanju prilagojeno bodo izdelali varčno različico «Energy Savins» kot pri «ritmo».

Ob osebnosti skladatelja Illersberga (v sredo bo v Verdiju premiera njegove edine opere «Tritico») je simpatično, anekdotično in z globoko humanim poudarkom spreporočil njegov rčenec Mario Macchi. Prikazal je celovito podobo človeka, ki je bil pumen ben glasbeni ustvarjalec, nečastov, zborovodja, instrumentalist skladatelj, humanist in antifasist. (jk)

AVTOMOBIL IN ČLOVEK

KONČNO OBJAVILI URADNE SLIKE NOVE FIATOVE LIMUZINE

«Fiat uno» novost turinskega obrata

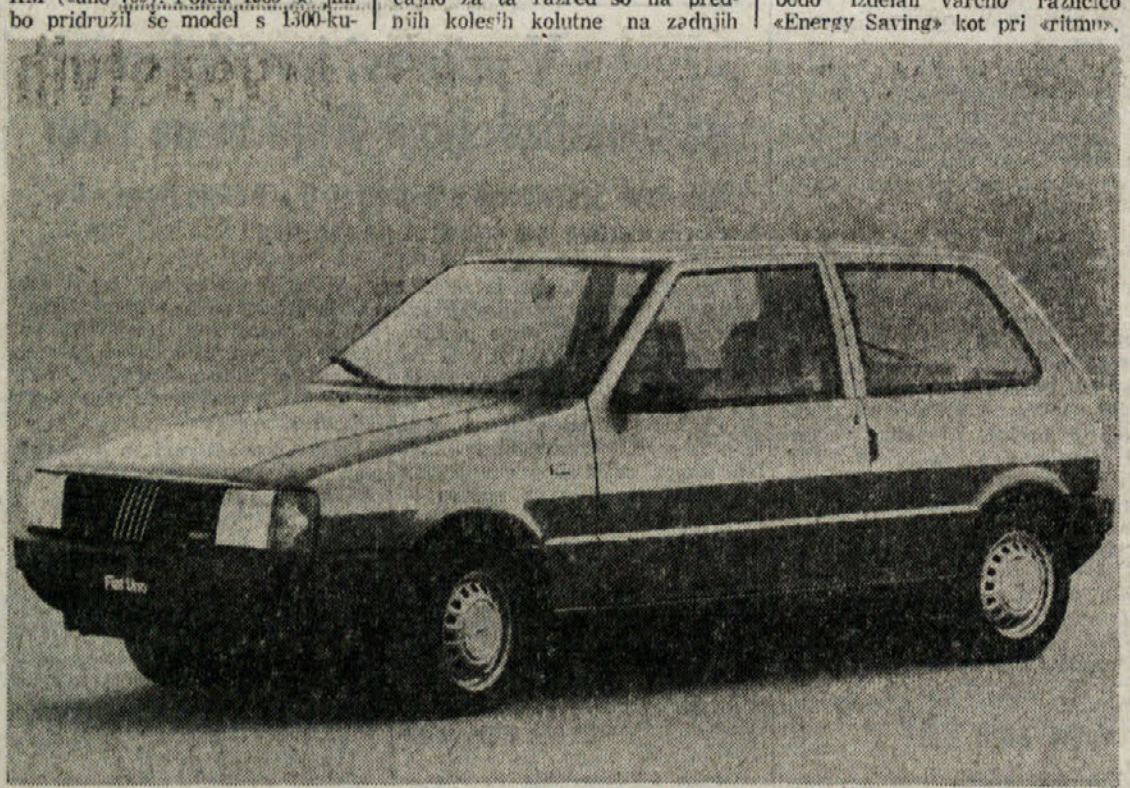
Zadnje dni januarja bodo italijanskim kupcem na razpolago dve različici - Posebna skrb za aerodinamičnost in za varčevanje z gorivom

Po tolikem pričakovanju so končno objavili prve uradne slike nove Fiatove limuzine «uno», ki se uvršča v razred 1000 kubikov, v praksi med «127» in «ritmo». Po vsem sodeč bi morala biti «uno» nova Fiatova uspešnica, ki bi turinskega obrata omogočila ponovno vzpon na domačini in tujen trg. Trenutno sta predvideni dve različici: z 930-kubičnim motorjem in 45 KM (cuno 45a) ter s 1100-kubičnim motorjem in 55 KM (cuno 55a), ki bosta na razpolago italijanskim kupcem že zadnje dni januarja. Maja bodo «uno» pričeli izvažati, za tuji trg pa bo na razpolago še različica s 1300-kubičnim motorjem in 70 KM (cuno 70a). Poletje 1983 se jim pridružil še model s 1300-kubičnim motorjem.

V načrtovanju nove limuzine je Fiatov obrat vložil 1000 milijard lir, da bi izdelal vozilo v razredu, kjer se bje najhujša konkurenca. Že iz prvih slik je jasno, da je novo vozilo zelo kompaktno. «Uno» je sad računalniško obdelave, kar mu daje zelo aerodinamično obliko s zoličnikom zravnega upora Cx, ki znaša 0,35. Oblike so zato zelo čiste in enostavne, celo šipe so tako vgrajene da do najmanjše mere zmanjšujejo zračni upor. Motor je štirivaljni s prednim pogonom in s štiri ali petstopenjskim menjalnikom, obese so posamične za vsako kolo, zavore pa kot običajno za ta razred so na prednjih kolesih kolovne na zadnjih pa bobnaste. Teža naj ne bi presežala 700 kilogramov.

Po vsem sodeč bi morala biti «uno» še kar udobna, kljub temu da je za 7 cm krajša od «127». Njene razsežnosti so namreč 3,5x1,55 metra, visoka pa to približno kot «panda». Trenutno ni še povsem jasno, kakšne bo udobe na zadnjih sedežih, saj je to že klasična hiba tovornih majhnih limuzin.

Pišeta: I. FISCHER V. TAVČAR

Mala Fiatova limuzina «uno» v različici s troje vrati (predvidena je tudi proizvodnja s petimi vrati). Aerodinamična oblika in vgrajevne najsoobsejših elektronskih naprav omogočata občutno zmanjšanje porabe goriva, ki bo bržkone glavni adut novega avtomobila.

Darovi in prispevki

Ob prvi obletnici smrti pok. Guština Kralja darujejo sestre in brat 15.000 lir za cerkev sv. Andreja iz Trbeč, 15.000 lir za gozdo «Parma» iz Trbeč, 10.000 lir za sekcijo KPI «Zorko Kralj» in 10.000 lir za SD Primorac.

Ob 30-letnici smrti očeta Jakobaka Kalca darujeta Marcella in Vicky 15.000 lir za nagrobni kamen msgr. A. Rozmana. Učiteljca Draga in Branislav Lupinc darujeta 10.000 lir za nagrobni kamen msgr. A. Rozmana. Franciška Pertot, Adrijana in Marino ter Sergij in Rosana darujejo 20.000 lir za Kulturni dom Prosek-Kontovel.

Ob 50-letnici iz Križa darujejo 20.000 lir za KD Vesna, 20.000 za SD Mladina in 20.000 lir za kriško gozdo. V spomin na pok. Marcella Verčar darujeta Lidija in Pino Cepar 30.000 lir za Skupnost Družina Opčine. V spomin na dr. Marijana Hrovatina darujeta Ada in Miran Čok 20.000 lir za Skupnost-Družina Opčine.

Ob prvi obletnici smrti moko Silvestra Grčiča daruje žena Zelka 10.000 za SD Zarja in 10.000 lir za pogrebno društvo Zarje. Sosolci in nosilci krste pok. Marije Giuliani darujejo 50.000 lir za SD Primorac.

Nosilci krste pok. Matije Bukovca darujejo 15.000 lir za SD Primorac. Rudolf Ivančič daruje 10.000 lir za SD Primorac.

Ob plačanju članarine za leto 1983 darujeta Slava Košuta 4.000 in Justa Bizjak 4.000 lir za Društvo slovenskih upokojencev. V spomin na prijatelja Matijo Budjak darujeta Zofka Kapun 10.000 lir za Kulturni dom Prosek-Kontovel.

Nameste cvetja na grob Jožice Benčič vd. Dobrila daruje Evgen Kalč z družino 10.000 lir za obnovljajočo KD Ivan Cankar Sv. Jakob. Nameste cvetja na grob pok. Verča darujeta Anica Pertot 10.000 lir za Kulturni dom.

Nameste cvetja na grob Jožice Benčič vd. Dobrila daruje Evgen Kalč z družino 10.000 lir za obnovljajočo KD Ivan Cankar Sv. Jakob. Nameste cvetja na grob pok. Verča darujeta Anica Pertot 10.000 lir za Kulturni dom.

Nameste cvetja na grob dr. Marčela Verča daruje Vojko Ferluga 10.000 lir za Društvo slovenskih upokojencev. Ob plačanju članarine za leto 1983 darujeta Slava Košuta 4.000 in Justa Bizjak 4.000 lir za Društvo slovenskih upokojencev. V spomin na prijatelja Matijo Budjak darujeta Zofka Kapun 10.000 lir za Kulturni dom Prosek-Kontovel.

Obisk šolarjev iz Umaga v občini Devin-Nabrežina

Ogled Rižarne, sprejem na zupanstvu in sn den'e s krajevnimi vrstniki obek tu živejih narodosti

V okviru pobud, ki jih narekuje lista o pobratenuju med devinsko-nabrežinsko občino in občino Umag v Istri, in ki se sprotno programirajo iz leta v leto, so se v petek, 10. decembra, mudili na obisku v najbolj zahodni občini tržaške pokrajine mladinci in mladinke, ki obiskujejo 6., 7. in 8. razred italijanske osnovne šole «Galileo Galilei» v Umagu. Dopolnili so z avtobusom, bilo jih je okrog štirideset, sprejeli jih je tudi sedem učnih moči pa še ravnatelj šole.

Preden so pripotovali na devinsko nabrežinsko ozemlje, so se ustavili gostje v Rižarni pri Sv. Soboti, kjer jim je občinski svet obrazložil pomen tega in odnosa spomenika in njegovo zgodovino. Sledilo je srečanje z diškami italijanske nižje srednje šole; tam so sprejeli vsi trije ravnatelji, prišlo je do tradicionalne izmenjave daril, a umaski šolarji so tudi privedli kraji koncert lastne godbe na pihala.

Zatem so obiskali dom onemoglih v že omenjenem Naselju S. Mauro v Sesljanu, kjer so znova koncertirali, potem ko so jim sprejeli v gostinstvo.

Ob 30-letnici smrti očeta Jakobaka Kalca darujeta Marcella in Vicky 15.000 lir za nagrobni kamen msgr. A. Rozmana. Učiteljca Draga in Branislav Lupinc darujeta 10.000 lir za nagrobni kamen msgr. A. Rozmana. Franciška Pertot, Adrijana in Marino ter Sergij in Rosana darujejo 20.000 lir za Kulturni dom Prosek-Kontovel.

Ob 50-letnici iz Križa darujejo 20.000 lir za KD Vesna, 20.000 za SD Mladina in 20.000 lir za kriško gozdo. V spomin na pok. Marcella Verčar darujeta Lidija in Pino Cepar 30.000 lir za Skupnost Družina Opčine. V spomin na dr. Marijana Hrovatina darujeta Ada in Miran Čok 20.000 lir za Skupnost-Družina Opčine.

Ob 50-letnici iz Križa darujejo 20.000 lir za KD Vesna, 20.000 za SD Mladina in 20.000 lir za kriško gozdo. V spomin na pok. Marcella Verčar darujeta Lidija in Pino Cepar 30.000 lir za Skupnost Družina Opčine. V spomin na dr. Marijana Hrovatina darujeta Ada in Miran Čok 20.000 lir za Skupnost-Družina Opčine.

Ob 50-letnici iz Križa darujejo 20.000 lir za KD Vesna, 20.000 za SD Mladina in 20.000 lir za kriško gozdo. V spomin na pok. Marcella Verčar darujeta Lidija in Pino Cepar 30.000 lir za Skupnost Družina Opčine. V spomin na dr. Marijana Hrovatina darujeta Ada in Miran Čok 20.000 lir za Skupnost-Družina Opčine.

Ob 50-letnici iz Križa darujejo 20.000 lir za KD Vesna, 20.000 za SD Mladina in 20.000 lir za kriško gozdo. V spomin na pok. Marcella Verčar darujeta Lidija in Pino Cepar 30.000 lir za Skupnost Družina Opčine. V spomin na dr. Marijana Hrovatina darujeta Ada in Miran Čok 20.000 lir za Skupnost-Družina Opčine.

RADIO VELE-VIZIJA

- ITALIJANSKA TV Prvi kanal 10.30 - 12.00 Sport: ženski spust za svetovni pokal 12.30 Sola in vzgoja 13.00 Kulturne novice 13.30 TV dnevnik 14.00 «Puccini» - Zadnja epizoda 14.30 Danes v parlamentu 14.40 Pisma redakciji 15.00 Sola in vzgoja 15.30 Epidemija - TV film iz serije «Daniel Boone» 16.20 Cirkus sveta - Cirkus Smart 17.00 TV dnevnik - Flash 17.05 Neposredno iz studia 17.10 Bolj vrt od liscic - TV film 17.10 Festival lahke glasbe 18.50 «Happy magic» - TV film iz serije «Fonzie» 19.45 Almanah 20.00 TV dnevnik 20.30 «Kojak» - TV film 21.25 Glasbena oddaja z Juliom Iglesiasom 22.20 Marconijev dan 1982 22.40 Srečanja s kinematografijo 23.50 Športna središča: Nogomet Belgija - Škotska

- 18.30 Glasbene novice 19.00 TV dnevnik 19.35 Prazniki, tradicije, glasba in okolije 20.05 Sola in vzgoja 20.40 V letu Gospodovem - TV film. Igrajo: N. Manfredi, C. Cardinale, E. M. Salerno, R. Hossein, U. Tognazzi in drugi 22.40 TV dnevnik - Set 23.25 Deželni dnevnik
- JUGOSLOVANSKA TV Ljubljana 8.35 - 10.35 TV v sili 12.55 Titograd: Nogomet Jugoslavija - Wales, prenos 17.20 Poročila 17.40 Samo Katka 18.10 Okrogli svet 18.25 Okrogli ozornik 18.40 Niške zborovske slovesnosti 19.25 TV in radio noč 19.26 Zrno do zrna 19.30 TV dnevnik 20.00 Pusta dežela - film tedna 21.30 Majhne skrivnosti velikih kuharskih mojstrov 21.35 Miniature: Gradovi ob Krki 21.55 Poročila
- Koper 13.30 - 16.30 Odprta meja Danes bodo v okviru oddaje Odprta meja med drugim na sporedu tudi naslednje vesti: TRST - Sindikati in vprašanje o stareh TRST - Predstavitev knjige «Razprave in gradivo» GORICA - Razstava Milana Rijavca PORDENON - Razstava jugoslovanskih likovnikov TRST - Mnenja o premieri «Muški bratje» Ob kobra pa se napoved predvajanja filmov «Ridej boogies» in «Razseljena oseba» v kinodvorani Ariston 15.45 Nogomet: Titograd Jugoslavija - Wales 17.15 Z nami pred kamero 17.20 Film - ponovitev 18.00 TV študijske 19.30 Članka (Zagreb) 20.15 Članka Ford Cantù 21.25 TVD danes 21.50 Visok pritisk - glasbena oddaja 22.50 TVD danes

TRST A

- 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila. 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10 Almanah; Sprehodi po tržaških predmestjih. Pripravlja Lida Turk; 8.45 Glasbena nastajanja; 10.10-8 koncertnega in opernega repertoarja; 11.30-14.00 Poldejniški «zagledi»; Beletka; 12.00 Fod Matujar; 13.00 Moki zbor; Noveza sv. Antona iz Trsta (vodi Edi Race); 13.20 Nacionalno vprašanje v zadnjih desetletjih cesarsko-kraljevske Trsta; 14.10 Roman v nadaljevanjih; F. Tomizza: «Boljši življenje»; 14.40 Glasbene skice; 14.55 Naš jezik; 15.00 Dijaška tribuna; 16.00 Almanah; Tri sloven se sestre; 18.50 Letni val; 19.25 Naočnja oddaja; 19.30 Jazz glasba; 20.00 Radio 1; 21.03 «La corsa del gusto»; pianistka Rosanda Kralj; letošnja diplomantka iz razreda tref. Gomira Demšarja na šoli Glasbene matice v Trstu; 18.00 Na goriškem valu; 18.30 Priljubljeni motivi; 20.00 - 22.50 Antonio Illersberg: Triptih («Carnevale», «Nadab», «La strada e le steele»). Neposreden prenos iz tržaške občinske gledališča «Glasbene» /redbo ob 100-letnici skladateljevega rojstva. V odmoru (ob 21.45) Poročila.

KOPER

- (Slovenski program) 8.00, 6.30, 7.15, 13.00, 14.00 Poročila; 16.00 Primorski dnevnik; 6.15 Obvestila in EP; 6.37 Obvestila in opernega repertoarja; 7.00 Na svet Radia Koper; 7.05 Filmski spored; 7.25 Dnevni radijski in TV spored; 7.28 Zaključek; 7.30 Val 202; 13.15 Kinospod; 13.30 Zanimivosti; 13.45 Nasvet Radia Koper; 14.10-15.00 Predstavitev oddaj, glasbene želje poslušalcev od telefonov; glasba; 14.30 Z našimi glasbenimi umetniki; 14.50 EP; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasba po željah; 16.15 Ak tuarna tema; 16.30 Objava in glasba; 16.35 Glasbeni kloki; 16.55 Zaključek s prepledom novic.

KOPER

- (Italijanski program) 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 6.00-9.30 Jutrana oddaja; 9.32 Lucianovi do; 10.10 Glasbena oddaja; 10.10 Otroška oddaja; 10.32 Glasbeni kotiček; 10.40 Mozaik; 11.00 Kiri; 11.32 Pesem tedna; 11.35 Rok glasba; 12.00 Na prvi strani; 12.05 Glasba po željah; 12.50 Glasbena oddaja; 14.33 Neposredno iz studia; 15.00 Turistične informacije; 15.10 Brez besed; 15.32 Oddaja o ekonomiji; 15.35 Orash; 16.00 KJ nemotografija; danes; 16.07 Zig zag; 16.15 Igra orkester Edig Galletti; 16.45 Pisma iz...; 17.01 Poje

AGUZZONI S.p.A. Gorica - C.so Italija 169 - Tel. 84056 - 83131 - 84093 Vam nudu vsak mesec nove priloznosti za nakup novega avtomobila FIAT ● VSAK DAN VSAK PRICAKUJE V SALONU RABLJENIH AVTOMOBILOV VAS ZASTOPNIK FIAT

SPORT SPORT SPORT

V SLALOMU ZA SP V COURMAYEURJU

Stenmark spet na najvišji stopnici

Na drugo mesto se je uvrstil Strand - Slaba druga vožnja bratov Mahre - Križaj odlični peti - Danes na sporedu ženski smuk

COURMAYEUR - Letošnji prvi slalom za svetovni pokal je bil nekako notranji prvenstvo švedske vasi Tarnaby. Na prvem mestu Stenmark, na drugem Strand, to je bil končni vrstni red te zelo pričakovane preizkušnje. Ob Stenmarku se torej tudi Strand strojno vzpe na nazivov kaže, da njegova zmaga v Boronu ni bila naključna. Na večeršnjem slalomu v Courmayeurju je nastopilo skoraj sto smučarjev, med njimi tudi vsi Jugoslovanci iz izjemno širokega kroga. Na drugi stopnici je uvrstjen Strand, ki po znani poškodbi samostojno trenira z mladinsko reprezentanco. Jugoslavija je zabeležila lep uspeh z »večini« Bojanom Križajem, a tudi Cerkvenik in Petrovič sta do dazla, da za šampionom iz Tržača vendarle ne zeva praznina. Kmalu bi prišlo večerjo do velikega presenečenja. Brata Steve in Phil Mahre sta v prvi vožnji nju-

Tako v Courmayeurju

Table with 2 columns: Name and Time. Includes Stenmark (Šve.), Strand (Šve.), P. Mahre (ZDA), S. Mahre (ZDA), Križaj (Jug.), Orliainsky (Av.), De Chiesa (It.), Mally (It.), Edalini (It.), Cerkvenik (Jug.), Petrovič (Jug.), Benedik (Jug.), LESTVICA SP (moški).

Norvežan Gunnar prvi

TRENTO - Na mednarodnem smučarskem tekmu, veljavnem za trofej FIS »Val di Soles« je petnajst

SMUCARSKI TEK

je pogoltna s proge in tako so šle sanje po vodi. Niti dvojčka Mahre nista zabeležila v stva si pokrvarila uvrstitve. Nasprotno pa sta Šveda vozila na vse ali nič. Stenmark, ki je startal kot prvi smučar drugega teka, je z njemu svojego eksplozivnostjo prehitel vse in pristal na prvem mestu. Nikomur ga ni uspelo spodbiti z vodilne pozicije. Tudi Strand je pogoltna na vso moč in bil drugi. Bojan Križaj je najbrž uvozi preveč oprežno, da bi lahko upal na višjo uvrstitev, vendar je tudi peto mesto »spodbudno, saj dober začetek veliko zaleže, točke pa stili. Upati je, da bo Križaj v tem stilu tudi nadaljeval. Italijani so zasedli 7. mesto z De Chieso, pa tudi Mally (12.) in Edalini (13.) sta bila solidna, kot tudi Cerkvenik in Petrovič.

NOGOMET

KVALIFIKACIJSKA TEKMA ZA EP

Jugoslavija išče vizum za Pariz

Veselinovičeva vrsta mora danes v Titogradu proti Walesu nujno zmagati - Nastopila bosta tudi Deverić in Kranjčar

TITOGRAĐ - Danes ob 13. uri se bo začelo srečanje med Jugoslavijo in Walesom, ki velja za kvalifikacijo za nastop na svetovnem prvenstvu v Franciji leta 1984. Tekma je zelo pomembna predvsem za Jugoslovane, ki morajo nujno zmagati, če hočejo še gojiti upanje na osvojitve prvega mesta v 4. skupini.

Tako v Titogradu

Postavi: JUGOSLAVIJA: Svlar, Stojković, Z. Cvetković, Trifunović, Ferhatović, Hadžibegić, Deverić, Nikolić, Kranjčar, Gudelj, Živković. WALES: Davies, Jones, Ritchie, Nichols, Price, Jackett, M. James, Flynn, Rush, Thomas, Mshoney. SODNIK: Ponnat (Belgija).

LESTVICA 4. SKUPINE

Table with 2 columns: Team and Points. Includes Wales 3 1 1 1 5:4 3, Jugoslavija 2 1 0 1 2:3 2, Bolgarija 2 0 1 1 2:3 1.

Prepričljiva zmaga Jugoslavije

Jugoslavija - Wales 2:0 (0:0) NIKIŠIĆ - Jugoslovanska mlada reprezentanca je včeraj prepričljivo zmagala.

KOŠARKA

Olimpija zopet uspešna

Sinoči je v Ljubljani premagala francosko moštvo Asvela - Polanec (22 točk) je bil najboljši strelec

Olimpija - Asvel 92:89 (47:51)

UMETNOSTNO DRSANJE

Sinoči v Sarajevu začetek mladinskega SP

SARAJEVO - Sinoči so v Sarajevu slovesno odprli novo zimsko dvorano »Zetra« in s tem tudi svetovno mladinsko prvenstvo v umetniškem drsanju. Nova dvorana bo prizorišče bojev na olimpiadi leta 1984, zato je sinočnja otvoritvena igra priložnost za nastop mladinske reprezentance. Tekmovanje in dvanajst dni predsednik mednarodnega olimpijskega komiteja Samaranca.

Proga v Cortini

CORTINA - Po daljšem času bodo 6. januarja priložnostna leta ponovno odprli progo za bob v Cortini.

Pokal pokalnih prvakov

Danes v Zagrebu Cibona - Ford

V drugem kolu finalne skupine košarkarskega tekmovanja za pokal prvakov bo danes v Zagrebu domača Cibona igrala proti Fordu iz Cantuja.

DISCIPLINSKI UKREPI

Huda kazen Binovi

RIM - Disciplinska komisija italijanske košarkarske zveze je zaradi nedeljskih izredov v Rieti na tekmi Binova - Cidneo kaznovala klub iz Rietija s tremi koli »igranja na lastnem igrišču. Za eno kolo pa je bil izključen Sanesi (Binova).

Zdravniška potrdila CIUDAD MEXICO

Baksarska zveza WBC je odločila, da bodo morali vsi boksaški, ki se bodo potegovali v dvobojih za svetovni naslov, v roku dveh mesecev izročiti zvezi zdravniška potrdila o svojem zdravstvenem stanju.

V Reggio Calabria Catanzaro - Udinese

MILAN - Nedeljsko tekmo v 1. italijanski ligi med Catanzarom in Udinesem bodo odigrali v Reggio Calabria, ker je bil Catanzaro kaznovan s prepovedjo igranja na domačem igrišču.

HOKEJ NA LEDU

»Ludi« plavi v Vareseju VARESE - V petek se bo začel mednarodni turnir, ki je namenjen igralcem pod 20 letom. Tekmovanja se bodo udeležile državne reprezentance Švice, ZRM, Jugoslavije in Italije.

LESTVICA

Table with 2 columns: Team and Points. Includes Jugoslavija 3 2 1 0 6:2 5, Bolgarija 2 1 0 1 2:2 2, NORVESKA 3 0 2 1 2:4 2, WALES 2 0 1 1 0:2 1.

Vaditelji tržaškega Sokola leta 1913

Vaditelji tržaškega Sokola, ki jih je fotografiral 1. aprila 1913. Na sliki: prva vrsta, sede: Prelec, Urank, Polič, Polič (sestra dr. Mirka Poliča), Ambrožičeva, Perhar, por. Ambrožič, Cotič, Milena por. Lavrenčič, Eleonora (Lorca) Ferluga (sestra advokata Ferluga), Cirila Cotič; druga vrsta, stoje: prvi nepoznan, ostali: Miklavc (iz Ljubljane), Jerub, Lozej (Rojančan), dr. Peric, dr. Savnik, Leban; tretja vrsta: Egon Jeršek, Gradjen, Vladimir in Ljudevit Kušar, Celešnik.

OBDOJKA

NEDELJO V INTERLIGI ZA PIONIRKE

Brda, Koper in Kanal zopet boljši

V nedeljo zjutraj je bilo na stadionu »el. majs« v Trstu vse živo, saj se je nadaljevala odbojkaška interliga za pionirke.

Postave naših ekip:

BOR: Favaretto, Centazzo, Foraus, Stopar, Pečar, Ukmar, Bandelj in Valencič. BREG: Strajal, Elena, Elizabeta in L. Zerjal, Sancin, Maranzina, Tavčar, Perlot, Velikonja. SLOGA: Cuk, Colja, Bizjak, Braško, Rebula, Krizmančić, Koravec, Škerlavaj, Vremec, Guštin. SOKOL: Rudež, Pizziga, Jazbec, Radetič, Perdec, Legiša.

1. MOSKA DIVIZIJA

Drevo slovenski derbi Olympia - Nas prapor

V drugem kolu 1. moške divizije na Goriškem se bosta drevo v Gorici spoprijeli v slovenskem derbiju šeststerki Olympie iz Gorice ter Nas.

PROMOCIJSKO PRVENSTVO

Polet - Saba 85:74 (42:39)

POLET: Ferluga 4, Sedmak 7, Martini, Kerpan 2, Pisani 3, Edi Sosić 2, Adrijan Sosić 33, Gantar, Vitex 22, Daneu 12.

MINIBASKET

Turnir Zini & Rosenwassera

Recreatori - Don Bosco A 26:122, Don Bosco A Ferrovioario A 74:27, SGT - Saba 89:17, Don Bosco B - Servolana A 46:44, Ente Porto - Camb 16:60, Inter 1904 - Libertas B 127:38, Libertas A - Servolana B 49:43, Servolana B - Recreatori C 65:26, Inter 1904 - Servolana C 40:33, Grandi Motori - Sokol 15:19, Bor - Ferrovioario B 52:51 (M.R.).

DECKI

Kontovel A - Kontovel B 108:43 (54:14)

KONTOVEL A: Compare 16, Florenčanec 6, Fingerla 4, Dolhar 14, Stern 15, Ban 8, Gruden 12, Terčon 20, Venier 9, Pertot 4. KONTOVEL B: Pertot 9, Regent, Rupel 3, Husu 1, Baracci 3, Stoka 10, Gregori 3, Sedmak 5, Peric, Skrlč 8.

SD Mladina

obveščata, da lahko plačate zadnji obrok za zimo v Kranjski trgovini »Pri konjanju« vsak dan od delovnih ur, ali v domu Albert Sirk vsak večer od 20.30 do 22. ure. Vsakdo naj prinese tudi osebni dokument.

Smučarska odseka SD Mladina in SD Breg

obveščata, da zaradi neugodnih snežnih razmer odpade dokončno tečaj na Koblj. V primeru ugodnejših razmer bodo izvedli samo izlet 19. t.m. Vsi zainteresirani naj se zgledajo najkasneje danes, 15. t.m., da potrdijo svojo prisotnost.

Teniška sekcija SZ Gaja

pride v petek, 17. t.m., ob 20.30 v restavraciji »Carso« na Repentabru društveno večerjo za člane in prijatelje. Ob tej priložnosti bodo tudi nagradni zmagovalci društvenega turnirja. Prijave po tel. 763229 ali 227240.

SZ Bor - atletska sekcija

obveščata, da bo seja odbora sekcije danes, 15. t.m., ob 19. uri, na stadionu »el. majs«.

Obdobjarska sekcija SZ Bor

obveščata vse mlade odbojkarje, da bodo trenirali za začetnike vsako sredo ob 15.30 in v petkih ob 15. uri v telovadnici liceja »F. Serrens«.

OBVESTILA

Sreda ob 15.30 in v petkih ob 15. uri v telovadnici liceja »F. Serrens«.

OBVESTILA

Sreda ob 15.30 in v petkih ob 15. uri v telovadnici liceja »F. Serrens«.

REKREATIVCI IZ LJUBLJANE

v gosteh v Gorici

V petek, 10. decembra, je prišlo v telovadnico Kulturnega doma v Gorici do zanimivega dejavnosti. Odskuje Slovenskega planinskega društva, ki se bovi s splošno telovadbo, odbojko, smučanjem in izletu bo, odbojko, smučanjem in izletu bo, odbojko, smučanjem in izletu bo.

NAŠI NOGOMETAŠI V MLADINSKIH LIGAH

NAJMLAJŠI Skupina B ZARJA - Primorje 3:0 (1:0)

NARASČAJNIKI S. Andrea - Primorje 6:2 (0:1)

Campanelle - Primorje 4:0 (1:0)

IZ ŠPORTNEGA ŽIVLJENJA V BENEŠKI SLOVENIJI

Promocijsko prvenstvo Valnatisone - Lucinico 1:0

Amaterska liga Villanova - Savognese 2:0

Amaterska liga Villanova - Savognese 2:0

Amaterska liga Villanova - Savognese 2:0

Amaterska liga Villanova - Savognese 2:0

Amaterska liga Villanova - Savognese 2:0

Amaterska liga Villanova - Savognese 2:0

Amaterska liga Villanova - Savognese 2:0

Amaterska liga Villanova - Savognese 2:0

Amaterska liga Villanova - Savognese 2:0

Amaterska liga Villanova - Savognese 2:0

Amaterska liga Villanova - Savognese 2:0

Amaterska liga Villanova - Savognese 2:0

Amaterska liga Villanova - Savognese 2:0

Amaterska liga Villanova - Savognese 2:0

Amaterska liga Villanova - Savognese 2:0

Amaterska liga Villanova - Savognese 2:0

Amaterska liga Villanova - Savognese 2:0

Amaterska liga Villanova - Savognese 2:0

Amaterska liga Villanova - Savognese 2:0

Amaterska liga Villanova - Savognese 2:0

Amaterska liga Villanova - Savognese 2:0

Amaterska liga Villanova - Savognese 2:0

REKREATIVCI IZ LJUBLJANE

v gosteh v Gorici

V petek, 10. decembra, je prišlo v telovadnico Kulturnega doma v Gorici do zanimivega dejavnosti. Odskuje Slovenskega planinskega društva, ki se bovi s splošno telovadbo, odbojko, smučanjem in izletu bo, odbojko, smučanjem in izletu bo.

NAŠI NOGOMETAŠI V MLADINSKIH LIGAH

NAJMLAJŠI Skupina B ZARJA - Primorje 3:0 (1:0)

NARASČAJNIKI S. Andrea - Primorje 6:2 (0:1)

Campanelle - Primorje 4:0 (1:0)

IZ ŠPORTNEGA ŽIVLJENJA V BENEŠKI SLOVENIJI

Promocijsko prvenstvo Valnatisone - Lucinico 1:0

Amaterska liga Villanova - Savognese 2:0

Amaterska liga Villanova - Savognese 2:0

Amaterska liga Villanova - Savognese 2:0

Amaterska liga Villanova - Savognese 2:0

Amaterska liga Villanova - Savognese 2:0

Amaterska liga Villanova - Savognese 2:0

Amaterska liga Villanova - Savognese 2:0

Amaterska liga Villanova - Savognese 2:0

Amaterska liga Villanova - Savognese 2:0

Amaterska liga Villanova - Savognese 2:0

Amaterska liga Villanova - Savognese 2:0

Amaterska liga Villanova - Savognese 2:0

Amaterska liga Villanova - Savognese 2:0

Amaterska liga Villanova - Savognese 2:0

Amaterska liga Villanova - Savognese 2:0

Amaterska liga Villanova - Savognese 2:0

Amaterska liga Villanova - Savognese 2:0

Amaterska liga Villanova - Savognese 2:0

Amaterska liga Villanova - Savognese 2:0

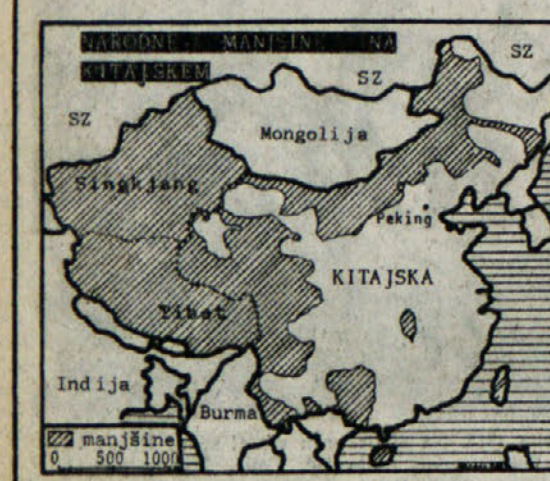
Amaterska liga Villanova - Savognese 2:0

Amaterska liga Villanova - Savognese 2:0

Amaterska liga Villanova - Savognese 2:0

V ŽARIŠČIH NAPETOSTI - Piše Pavel Stranj

NA KITAJSKEM ŽIVI 50 MANJŠIN

Letos poleti so na Kitajskem izvedli popis prebivalstva, kar ni lahka zadeva v državi, ki je velika skoraj kot cela Evropa (vključno z evropskim delom SZ) in šteje se za polovico več prebivalstva. Prejšnji popis je bil izveden leta 1964, ko je država štela vsaj 300 milijonov prebivalcev manj in je bil zelo površen.

Popis je za tako veliko in zapleteno državo, kot je Kitajska, bistvena prilika, da vladači politiki ugotovijo, kako se razvija prebivalstvo na posameznih območjih, kako se premika iz podeželja v mesta, koliko je mladih, kako se razvija razmerje med posameznimi narodnostmi in podo-
bno.

V trenutku popisa je bilo nastetih 1.008.175.288 Kitajcev, oziroma točno je, kitajskih državljanov. Tem bi bilo treba dodati še tiste, ki živijo na Taiwanu, v Hongkongu; teh je kakih 24 milijonov. Med obema področjema je prebivalstvo naraslo po 2 odst. na leto (štirikrat več kot v Sloveniji), medtem ko vlada teži, da bi to rast zmanjšala na 1 odst.

Danes živijo v mestih že štiri petine prebivalstva in vlada meni, da je skrajni čas, da se to gibanje ustavi, kajti sicer bodo tudi kitajska mesta v kratkem spoznala budo 'slumov', revnih, četr, kjer prebivalci živijo pod osnovnimi higijenski, med kulturno revolucijo in tudi za njej je velika mladih šlo iz mest delat na podeželje. Tu seletarji imela je ideološki pomen obratnega povezovanja mesta s podeželjem, amrak je odgovarjala tudi jasnim gospodarskim problemom, kot je na primer še danes mladinska brezposelnost v mestih. Čena, ki jo je bilo treba plačati za to potego je bila, da so preseljene generacije dale veliko manj tehnično specializiranih kadrov.

Pred desetimi leti je 'skrajna levica' kitajske FP izvedla še eno pomembno potego, ki se danes spet vrača v misli sedanjih voditeljev: milijoni prebivalcev zlasti mladih iz običajnih osrednjih pokrajin je bilo poslanih na območja manjšin, ki so redkeje naseljena; na njih žive

večina narodne manjšine in imajo kot vsa mejna območja, tudi precejšen strateški pomen. V kitajskem primeru ta strateški pomen sovpada tudi z gospodarskim, kajti na teh območjih je precej dragocenen rudni ležišče. Z razliko od prejšnjih voditeljev je Deng Xiao-ping mnenja, da je treba te ljudi plačati za vložen trud, kajti — po novem — vsako delo mora biti plačano tudi na Kitajskem. Delo na mejah je celo še posebej dobro plačano.

Narodne manjšine v mejah kitajske države so problem zase. Po številu tvorijo le 6 odst. vsega kitajskega prebivalstva (kar znaša vseeno nad 60 milijonov), po površini pa živijo na ozemlju, ki tvorijo 60 odst. celotne državne površine.

Komunistična partija Kitajske se je lotila vprašanja narodnih manjšin že na svojem drugem kongresu leta 1922, ko je nakazala bodoči ustroj države na istih zveznih načelih kot tedanji vzor, SZ. Na tretjem kongresu, leto pozneje, pa je bilo izrecno rečeno, da se bodo te pokrajine, zlasti Tibet, Mongolija, Sinkiang in druge, priključile Kitajski le na podlagi samoodločbe. Do druge svetovne vojne je bila ta pravica večkrat poudarjena, v začasni ustavi iz leta 1949 pa se samoodločba ne omenja več; na njenem mestu se pojavil izraz 'avtonomija', čes da je narodnostni problem vezan na razredni boj in bo torej rešen z uresničitvijo komunizma. V praksi so bila vsa območja, kjer so živele manjšine, proglašena za avtonomna; tako je bilo ustanovljenih 5 avtonomnih dežel, 29 pokrajin in 63 manjših upravnih enot.

Utemeljevanje sistema avtonomij, namesto nekdanjega federativnega vzora, ni težka za kitajski politiki: Kitajska ima 2000-letno državno tradicijo. Poleg tega bi uvedba federacije povzročila velike probleme, kajti na kitajskem ozemlju živi preko 50 narodnosti, poleg prevladujočih Hanov. Nekateri od teh so razpršeni po celotnem ozemlju in torej pomcane z centrali. Malokatera pokrajina je naravnoščno celota. In končno, prevladujoča narodnost Han je najbolj razvita in zato bi prevlečila nepovezanost bolj škodila kot pa koristila manjšinam.

Problem zase je pokrajina Sinkiang, žarišče napetosti med rusko in kitajsko državo v teku celega zadnjega stoletja. Ob svojem nastanku je namreč kitajska država, med leti 1945 in 1949, izgubila da se razdeli. Mongolija je na podlagi dogovora s SZ postala samostojna. Tibet je iskal zavezništva na Zahodu. Drugod so se pojavljala gibanja za neodvisnost, seveda s tujo pomočjo.

Sinkiang je izredno pomembna pokrajina, čeprav je bolj njene površine poskušava. Velika je kot celotna Italija in je od vedno povzročala vladi v Pekingu največ skrbi. Nacionalizem prebivalstva je tu črpal svojo moč predvsem iz vere v fevdalizma. Po letu 1957 je centralna vlada pospešila razvoj te pokrajine in s tem tudi svoj vpliv preko narodnostne komponente Han.

Danes pomnjuje kitajska vlada svoje manjšine, zlasti tiste na zahodni meji, kot sproščeno območje, med tujimi državami in ostalimi neodvisnimi državami.

Srečanje Shultz - Mitterrand

Ameriški državni tajnik George Shultz je iz Rima večeraj odpotoval v Pariz, kjer se je sestel s francoskim predsednikom Mitterrandom. Danes bo Shultz odpotoval v Madrid, kjer se bo sestel z novimi španskimi voditelji

ODLOČNEJŠI PRISTOP SOCIALISTIČNE VLADE FELIPA GONZALEZA

ŠPANIJA TERJA NUJNO SPOŠTOVANJE OBVEZ O VKLJUČITVI V SKUPNO EVROPSKO TRŽIŠČE

Madrid pogojuje integracijo v NATO s pospešenim postopkom za vstop v EGS

(Od dopisnika Dela za Primorski dnevnik)

BRUSELJ — Prvo srečanje med špansko socialistično vlado in zahodnoevropsko skupnostjo je pokazalo, da potrditev v Madridu, ki je pet let trika na vrata EGS, polagoma popuša. Novi šef španjske diplomacije Francisco Moran je kolegom v palači Charlemaigne zatrdil, da je bilo doslej že dovolj slovesnih izjav o zainteresiranosti deseterice za sprejem španije v svoje vrste in da v Madridu hočejo konkretne dokazov zahodnoevropske zagotovitve za razširitev skupnega trga na Iberijski polotok.

Španski socialisti so nezadovoljni s počasnim potekom pogajanj, ki jih resda zavira kopica navzkrižij, še bolj pa naraščajoče prepričanje zahodnoevropske skupnosti, da si ta hip ne more privoščiti vključitve španije, če ne želi tvegati bankrota 'zelenih politikov', najbolj ranljivega člena v EGS. Kmetijska politika bo po dveh letih nemogoče, ko je naraščanje svetovnih cen omogočilo več manevrskega prostora, kajti izdatki za izvozne subvencije so se znižali, znova terjala več denarja in v palači Berlaymont se mrzlično izračunavajo, koliko denarja bo v prihodnjem proračunskem letu potrebno odrediti za odkup pridelkov in subvencionirano prodajo na tuje. V času neurjenih zahodnoevropskih kmetijskih financ, bi vstop španije imel uničujoče učine, kajti povečal bi se detok trgadelov, s katerimi v EGS že sedaj ne veče, kako in ka' (olive, vino, zelenjava, južno sadje).

Zdaj španci, ki so pred petimi leti, ko so formalno zaprosili za vstop in dobili zagotovila, da je Evropska skupnost zainteresirana zanje, zahtevajo uresničitev obljub. Pogajanja trajajo že tri leta in že od znanje Giscardove izjave, da je potrebno najprej prebraviti posledice prvih dveh razširitev EGS in se sele nato pogajati o španiji in Portugalski, se v deseterici previdno vzboglobo druzevanju v vročo (španski) kaso.

Francisco Moran, ugledni madridski diplomat z metuljkom, je profesor nove španjske vlade sprožil z močno bojovito izjavo, čes da vsaka nadaljnja zamuda v reševanju njih slabša položaj v španiji (tudi socialisti igrajo na karto, da bo integracija v EGS podprla špansko demokracijo in prirezala peroti ar madi), odloga rešitve za nakolčne probleme in zmanjšuje špansko zaupanje v zahodnoevropske načrte na Iberiskem polotoku. Potreben je natančno izdelani koledar pogajanj s točno določenimi časovnimi roki, je pribil španski zunanji minister.

Cilj vlade Felipa Gonzaleza je vsekakor doseči vstop v EGS, še preden poteče mandat pravkar izvoljenemu 'cortesus', torej se pred letom 1985. Časa je torej na pretek, a v Madridu se dobro zavedajo, da se zamude in odlaganja, s katerimi se je srečevala naprej Suarezova in nato Sotolova krščanska demokratska vlada, utegnejo ponoviti.

Kajti v zahodnoevropski skupnosti trenutno nikakor niso voljni odločno zavezati v kmetijsko politiko, vsaj v njene temeljne zasnove, kar pomeni istočasno blokado pogajanj s španijo. Le-te namreč niso mogoče vključiti v 'zeleno politiko', če pojpre ne na d'od načinu za financiranje dodatnega toka (prejšnjih) kmetijskih pridelkov. Thornova komisija si sicer prizadeva, da bi zahodnoevropske kmetijske cene postopoma približala svetovnim, kar bi sprostil denar za subvencije, a glede na nenehne zahteve mogočnega kmetijskega lobbyja za zvišanje cen pridelkov, so Thornove želje kaj malo uresničljive.

Španski pogajalci so večeraj dvignili temperaturo tudi z zahtevom, da želijo sodelovati v dogovarjanju o reformnih ukrepih za sredozemsko kmetijstvo, četudi tormalo ne šlo niso člani EGS. Slednje je kaj lahko pojasniti: španska kmetijska struktura je kajpak sredozemska in sodelovanje Madrida bi bilo torej logično, a za načrtno o reformi se v resnici skrivajo koncesije Italiji, Franciji in Grčiji, ki se bodo po vstopu španije sočile z novo konkurenco.

Kljub temu da se je poteza Calva Sotola, ko je vstop španije v NATO, za kar je bila zahodnoevropska skupnost krepko zainteresirana, pogojeval s premikom v pogajanjih o vključitvi v EGS, izjavila, kajti v severnoatlantsko zavezništvo je španija prišla zreduktivno, se v Madridu očitno niso odločili igraju na 'karto Tomosa', Francisco Moran je konec tedna na sedežu pakta pojasnil, da je proces integracije španije v atlantsko strukturo do nadaljnjega zamrznil, španija pa ostala 'zvesta in trdna članica' do referendumu, na katerem bodo določili stopnjo sodelovanja in paktu.

Danski zunanji minister Uffe Ellemann - Jensen, ki je tokrat zadnji predsedoval ministromskemu svetu EGS, je špansko diplomatsko ofenzivo pospremil s suho ugotovitvijo, da 'napeti pozajski kolektor', ki ga je izdelala ZR Nemčija kot predsedujoča članica od januarja dalje, izpričuje željo EGS, da pospeši pogajanja o vključitvi španije. A šef danske diplomacije je 'spozabil', da v bonstnem dostajalskem kolektoru ni nobenega daluma ali obveznosti, kdaj naj španija končno postane članica zahodnoevropske skupnosti.

BOZO MAŠANOVIC

BENEŠKI DNEVNIK

Možnost skupnih pobud na območju Matajurja

O tem so pred dnevi obširno razpravljali v Tolminu

CEDAD — V okviru dvostranskega sodelovanja, ki ga z italijanske strani koordinirata Avtonomna letovišarska in turistična ustanova za Cedad in Nadliške doline ter gorska skupnost, sta se v Tolminu sestali italijanska in jugoslovanska delegacija, da bi razpravljali o turističnem razvoju Matajurja na obeh pobočjih. Italijanska delegacija so sestavljali predsednik Avtonomne letovišarske in turistične ustanove Giuseppe Pausa, predsednik gorske skupnosti Giuseppe Chiuch, deželni svetovalec Romano Specogna in Aldo Ferrari. Z jugoslovanske strani so bili prisotni tolminski župan Torkar, predsednik odbora za razvoj Matajurja inž. Rejec, arhitekt Klavora, odbornik za urbanistiko Kosorog in predsednik Zveze komunistov iz Tolmina.

Chiuch, ki je izrazil željo, da se čimprej normalizira obmojni promet, se je navezal na vsebino prejšnjih srečanj in izrazil politično voljo, da obe strani sodelujeta pri reševanju vprašanja vsestranskega razvoja Matajurja. Predlagal je tudi dolene posege na deželni in državni ravni za sprostitve prehodov čez mejo na tem območju. Na ta način, je poudaril, bomo lažje dosegli gospodarske, socialne, turistične in športne cilje, ki smo si jih zastavili. To stališče sta podprla tudi Pausa in Ferrari. Oba sta predlagala pobude, ki bi lahko spodbudile gospodarstvenike, da investirajo na tem območju, in tako ustvarijo osnovne infrastrukture ter dopolnijo že obstoječe športne naprave. Deželni svetovalec Specogna je osvetlil zakone in pobude dežele FJK za razvoj tega območja in se obvezal, da bo ukrenil vse potrebno, da se čimprej srečanje predstavnikov obeh dežel in rešijo zlasti finančni vprašanja. Izrazil je tudi mnenje, da mora biti razvoj razvoja Matajurja v skladu z razvojem vseh Nadliških dolin.

Arhitekt Klavora je z natančnimi podatki prikazal geološke, socialne, turistične in gospodarske analize tega področja, ki so bile narejene s strani Slovenije. O tem vprašanju je spregovoril tudi inž. Rejec, Tolminski župan je zagotovil, da si bo prizadeval pri vseh pristojnih organih, da pospeši razvoj Matajurja. Toda z jugoslovanske strani, je dejal, se dela ne bodo začela pred 1985. letom.

Srečanje, na katerem je sodeloval tudi gospodarstvenik Dino Del Medico, so zaključili z obvezo, da se v kratkem sestane delegacija italijanskih in jugoslovanskih strokovnjakov, da bi primerjali in dopolnili analize in načrte, ki so jih dosedaj pripravile obe strani.

Še o sportnem centru na Matajurju

MATAJUR — Prebivalci Matajurja so se pred nekaj dnevi sestali s javnimi upravitelji občine Sovodnje in z njenim županom Cudrigem, da bi osvetlili nejasne točke načrta PIP za razvoj Matajurja. Razjasnili so lastnikom vprašanje uporabe zemljišč, kjer bodo preredili smučišča in jim zajamčili zaščito okolja. Občina se bo zavzela, so poudarili na sestanku, da se odpravi škoda, ki so jo prebivalci Matajurja utrpeli pri prejšnji leti in zagotovila, da predvideva načrt razvoj ne le zimskega turizma temveč tudi poletnega. Na vsak način pa je pripravljena na osončni potrebi in zahtev domaćinov. Hkrati bo občina poskušala, upostevajoč seveda urbanistični načrt, z povečanje zmogljivosti turističnih objektov.

Zahodni Nemci: lepo, lepše, najljepše, spolnost

BONN — Za 81 odstotka Nemcev je spolnost ena izmed tistih najlepših stvari, ki človeku pomagajo, da mu prijetno mineva čas. To je rezultati ankete, ki jo je pri nekem strokovnem podjetju naročila znana revija Playboy. Za 14 odstotkov prebivalcev ZRN med 14. in 70. letom starosti pa je spolnost sploh najlepše razvedrilo. 50 odstotkov intervjuvancev je postavilo sicer povzeto mesto kako drugo stvar, toda spolnost so označili kot eno izmed najprijetnejših. Več kot 27 odstotkov odgovorov je označilo seksualnost kot obvezno dejanje, če želite, da bo življenje slaše in prijetno, za 7 odstotkov je to pogosto dolgotrajna obveznost, dobra dva odstotka pa ne goji prav nobene simpatije do te (ne vedno samo) zakonske dejavnosti.

Anketa je vsekakor dober napotek, kako naj si Nemci ustvarijo čim prijetnejše in sladko življenje ob dejstvu, da tudi njih pesti vedno večje gospodarska kriza in je brezposelnih iz dneva v dan več. Nekaj ljudi pač morajo delati...

IZ DOKUMENTA PREDSEDSTVA UNIJE ITALIJANOV

Nujno je treba spreminiti določila o obveznem pologu

BEOGRAD — Predsedstvo Unije Italijanov za Istro in Reko, družbenopolitične organizacije, ki predstavljajo italijansko narodnostno skupnost na Istrskem polotoku, je od jugoslovanske zvezne vlade zahtevalo nujni popravek tako imenovanega 'nalogu za izhod iz države', da bi zagotovili nadaljevanje sedanjih odločitev o sodelovanju in stikov z matičnim narodom.

Da bi nemudoma in vsaj delno rešili hude težave, ki so nastale po uvedbi jugoslovanskih omejevalnih ukrepov, je predsedstvo Unije Italijanov zahtevalo, naj se olajšava, ki so predvidene za državljane, ki za časnem delu v tujini, razširijo tudi na območja, naseljena s pripadniki italijanske narodnostne skupnosti.

Besedilo dokumenta, ki ga je sprejelo predsedstvo Unije Italijanov, je na vidnem mestu objavil dnevnik La voce del popolo, pod naslovom: 'Zagotoviti kontinuiranost odnosov preko meje. Časnik navaja, da kljub zavesti o težavah, ni moč mimo zaslepljenosti ob negativnih učinkih, ki jih utegnejo sprožiti, ter poudari, da neovrgljivo potrebo po vzdrževanju stikov in osebnih vezi z družinskimi člani, sorodniki in prijatelji, ki žive v Italiji.

Dokument tudi podčrta, da so o simski sporazumi potrdili načela vzdrževanja in ohranjanja kulturnih stikov in odnosov sodelovanja z matičnim narodom, opozarja na vlogo 'amnosti', ki je jugoslovanske narodnosti — in še posebno italijanske — igrajo v odnosu do sosednjih narodov in navaja vrsto pobud, stikov, srečanj, manifestacij, pobratnih študijskih zasedanj ter kulturnih in jezikovnih seminarjev, ki jih je organizirala ali vzpodbujala Unija in ki so sedaj prekinjeni.

PRIMORSKE VESTI

Janez Zemljarič na slovenski obali spregovoril o gospodarskih težavah

Potrebno je soočanje z resničnostjo in sprejemanje časnega padca standarda - Razmišljati o morebitni preusmeritvi dela samopriskevkov za finansiranje dejavnosti

KOPER — Tisti, ki mislijo, da je treba delavce v organizacijah združena dela, ki so zabredle v težave, spodbujati k večji produktivnosti v višjih osebnih dohodki, so v veliki zmoti. Motiviranost za večjo produktivnost mora namreč nastopiti na realnih obračunih sedanjega poslovanja in na perspektivnih programih razvoja. S tem, da se soočamo z resničnostjo in sprejmemo začasen padec standarda, še daleč ne spodbijamo nametelj

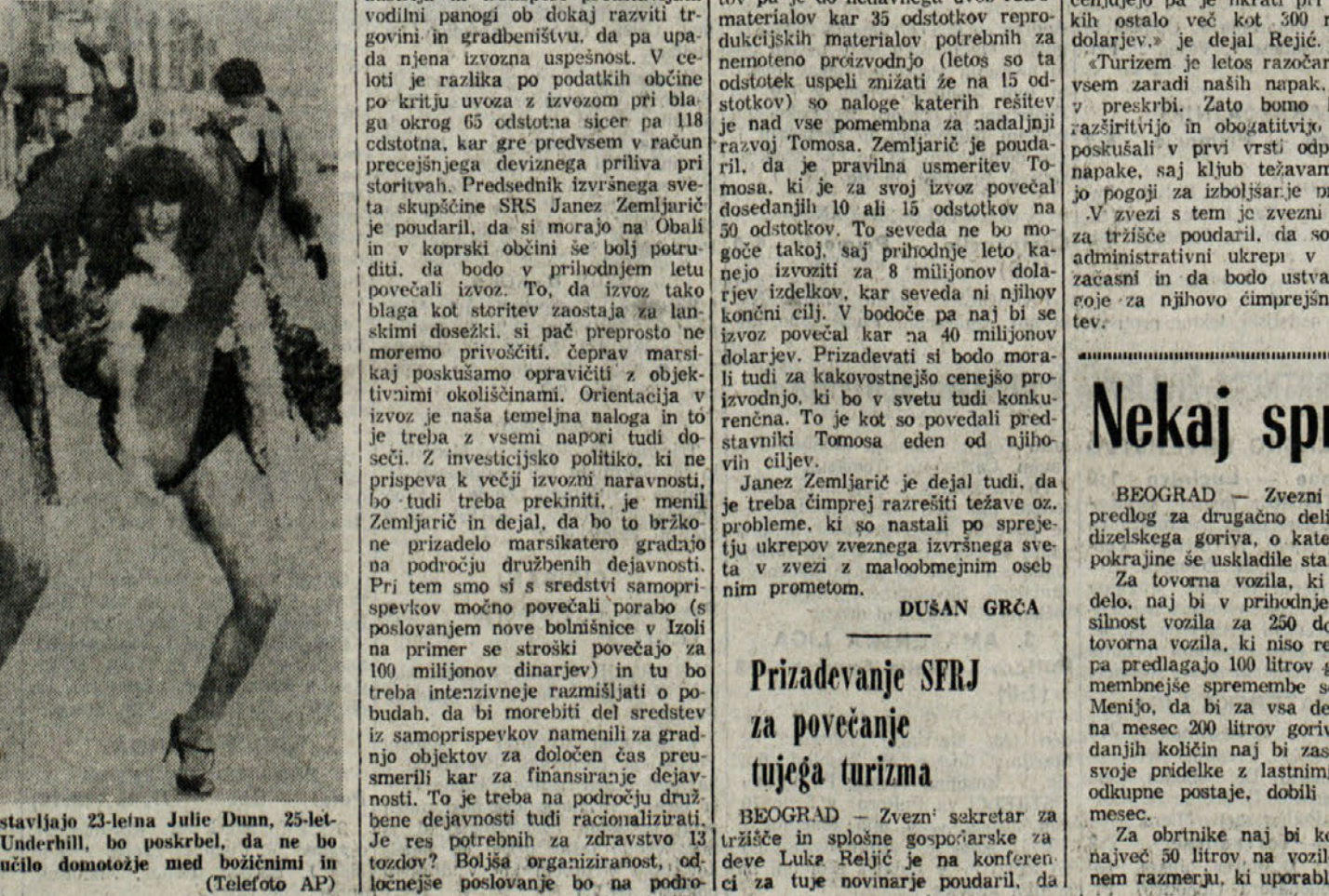
naše družbe, nasprotno: soočanje z resničnostjo in problemi, ki jih imamo pomeni, da krepimo temelje sistema, ki ga gradimo in ob ukrepih, ki jih prejemamo, ne gre obupati. Takole je med drugim večeraj dopisil, ko je delegacija republiške skupščine pod vodstvom predsednika Vinka Haterja obiskala slovensko obalo, oziroma kopensko in piransko občino, razmišljal predsednik izvršnega sveta skupščine SRS Janez Zemljarič.

Po dokaj obsežni predstavitvi gospodarske situacije v koprski občini, za katero je značilno, da je v zadnjem letu sicer ustvarila precejšnja sredstva za reprodukcijo (2,13 milijarde dinarjev) in da industrija in transport predstavljata vodilni panogi ob dolgem razvoju trgovini in gradbeništvu, da pa upada njena izvozna uspešnost. V celoti je razlika po podatkih občine po kritju uvoza z izvozom pri blagu okrog 65 odstotka sicer pa 118 odstotka, kar gre predvsem v račun precejšnjega deviznega priliva pri storitvah. Predsednik izvršnega sveta skupščine SRS Janez Zemljarič je poudaril, da si morajo na Obali in v koprski občini še bolj potruditi, da bodo v prihodnjem letu povečali izvoz. To, da izvoz tako blaga kot storitev zaostaja za lanskimi dosežki, si pač preprosto ne moremo privoščiti, čeprav marsikaj poskušamo opravičiti z objektivnimi okoliščinami. Orientacija v izvoz je naša temeljna naloga in to je treba z vseni napori tudi do sedaj. Z investicijsko politiko, ki ne prispeva k večji izvozni naravnosti, bo tudi treba prekiniti, je menil Zemljarič in dejal, da bo to bržkone pridelalo marsikatero gradnjo na področju družbenih dejavnosti. Pri tem smo si s sredstvi samopriskevkov močno povečali porabo (s poslovanjem nove bolnišnice v Izoli na primer se stroški povečajo za 100 milijonov dinarjev) in tu bo treba intenzivneje razmišljati o pobudah, da bi morebiti del sredstev iz samopriskevkov namenili za gradnjo objektov za določen čas preusmerili kar za finansiranje dejavnosti. To je treba na področju družbene dejavnosti tudi racionalizirati. Je res potrebno za zdravstvo 13 tozdrov? Boljša organiziranost, odločnejše poslovanje bo, na področju

Velpostanik Calamia nadaljuje obisk v istrskih občinah

KOPER — Italijanski velpostanik v Beogradu Pietro Calamia, ki nadaljuje svoj obisk po Istri, se je večeraj sestel s predstavnik občinskih skupščin Buj, Poreča in Koprca. Pogovarjali so se predvsem o vprašanjih v zvezi z malobojnim prometom, tako osebnim kot blagovnim. Nakazana je bila tudi možnost ustanovitve mešane italijansko - jugoslovanske broderske družbe. Velpostanik je pozitivno ocenil dejstvo, da se v Istri 17.000 slovenskih in hrvaških učencev učijo italijanske, kar bo privedlo k boljšemu medsebojnemu poznavanju in razumevanju. V večernih urah pa je Italijanski generalni konzul v Kopru Ludovico Tasson - Estense di Castelvetro priredil sprejem, ki so se ga udeležili številni predstavniki družbenopolitičnega življenja iz Slovenije, s Hrvaške in iz Furlanije - Julijske krajine.

Neobičajna misija plesalk

Baletni trio 'Chantelles', ki ga sestavljajo 23-letna Julie Dunn, 25-letna Maggie Hind in 22-letna Tina Underhill, bo poskrbel, da ne bo britanske vojske na Falklandih mučilo domotožje med boji in miru. (Telefoto AP)

Nekaj sprememb pri bencinskih bonih

BEOGRAD — Zvezni izvršni svet je pripravil predlog za drugočasno delitev motornega bencina in dizelskega goriva, o katerem pa bodo republike in pokrajine še uskladile stališča.

Za tovarna vozila, ki so namenjena za osebnostno delo, naj bi v prihodnje delili bone glede na nosilnost vozila za 250 do 500 litrov mesečno, za tovarna vozila, ki niso registrirana za osebnostno delo, pa predlagajo 100 litrov goriva namesto 300. Najpomembnejše spremembe se nanašajo na kmetijstvo. Menijo, da bi za vsa dela v kmetijstvu zadoščalo na mesec 200 litrov goriva na traktor. Poleg dosežanih količin naj bi zasebni kmetovalci, ki vozijo svoje pridelke z lastnimi vozili na tržnice ali na odlupne postaje, dobili največ do 100 litrov na mesec.

Za obrtnike naj bi količino goriva povečali do največ 50 litrov na vozilo, osebe v stalinem delovnem razmerju, ki uporabljajo svoja vozila za oprav-